

[IPUB]

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Tomaszowie Mazowieckim w 2022 roku**

Tomaszów Mazowiecki, 2023 rok

Spis treści

Informacje ogólne o działalności Banku w 2022 roku.....	3
Podstawa prawna działania	3
Dane ogólne o Banku	3
Władze Banku	5
Członkostwo w Banku	13
Organizacja wewnętrzna Banku.....	14
Przepisy prawa	18
Przyjęte normy (zasady) postępowania.....	19
Aktualna sytuacja finansowa Banku	27
Suma bilansowa.....	28
Główne pozycje aktywów	29
Główne pozycje pasywów.....	32
Fundusze.....	34
Składka na Fundusz pomocowy	35
Wynik finansowy	35
Bankowość elektroniczna, płatności mobilne i karty debetowe	35
Wskaźniki finansowe i niefinansowe	36
Pozostałe informacje	38
Wpływ pandemii i wojny na sytuację finansową Banku.	39
Wpływ rozliczenia odsetek wg ESP na wynik finansowy banku w 2022 roku w okresie ustawowych wakacji kredytowych.....	39
Informacje dotyczące głównych czynników ryzyka i opis zagrożeń.....	41
Przewidywany rozwój Banku.....	50
Informacje dodatkowe.....	54

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim działając zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości i wytycznymi art. 111a Prawa bankowego, przedkłada Sprawozdanie z działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku.

Informacje ogólne o działalności Banku w 2022 roku

Podstawa prawna działania

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim jest spółdzielnią prowadzącą samodzielnie i samorządnie swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności: Ustawy Prawo spółdzielcze, Ustawy Prawo bankowe, Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Statutu.

Dane ogólne o Banku

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim rozpoczął działalność 1 października 2000 roku i powstał z połączenia samodzielnie działających pięciu banków spółdzielczych w Będkowie, Budziszewicach, Inowłodzu, Ujeździe i Wolborzu. Spośród wymienionych banków trzy z nich: Będków, Ujazd i Wolbórz to banki o ponad 100-letniej historii. Nowopowstały Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim połączył doświadczenie i tradycję bankowości z nowoczesnym sposobem prowadzenia finansów. Obecnie bank, jako kontynuator idei i tradycji polskiej spółdzielczości bankowej jest przede wszystkim partnerem w realizacji przedsięwzięć mających na celu rozwój lokalnych środowisk, zapewnia bezpieczeństwo gromadzonych środków finansowych, a przede wszystkim jako bank uniwersalny, świadczy szeroki asortyment wysokiej jakości usług finansowych na lokalnym rynku, zapewniając kompleksowe zaspokojenie potrzeb i aspiracji miejscowej społeczności. Bank specjalizuje się w obsłudze klientów indywidualnych, firm, instytucji i rolników stawiając przy tym na profesjonalizm, wysoką jakość działania i realizację podstawowego celu: Liczysz się dla nas...

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez XX Wydział KRS przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi pod numerem KRS 0000186741, posiada numery Regon 000503103 i NIP 7730007538.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowiecki zrzeszony jest w SGB-Banku S.A. w Poznaniu na podstawie umowy zrzeszenia oraz przynależy do Spółdzielczego System Ochrony SGB.

Na podstawie art. 240 Prawa spółdzielczego Bank zrzeszony jest również w Związku Rewizyjnym Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim zgodnie ze Statutem działa na obszarze województwa łódzkiego oraz na obszarze powiatu grójeckiego, przysuskiego, piaseczyńskiego i m.st. Warszawy.

Przedmiotem działalności banku jest min.:

1. przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
2. prowadzenie innych rachunków bankowych,
3. udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania banku,
4. udzielanie, w zakresie i trybie uzgodnionym z SGB-Bankiem S.A., gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania banku,
5. przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
6. operacje czekowe i wekslowe,
7. wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
8. nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
9. prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
10. pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
11. wydawanie kart płatniczych,
12. obejmowanie lub nabywanie akcji i prawa z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, przy czym każdorazowe

objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody SGB-Banku S.A.,

13. dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
14. nabywanie i zbywanie nieruchomości,
15. świadczenie usług konsultacyjno – doradczych w sprawach finansowych,
16. świadczenie innych usług finansowych w zakresie wykonywania w imieniu i na rzecz SGB-Banku S.A. określonych w pełnomocnictwie tego banku operacji związanych z obsługą międzynarodowych i krajowych przekazów pieniężnych,
17. świadczenie usług finansowych w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, na podstawie umowy agencyjnej,
18. prowadzenie działalności społecznej i oświatowo - kulturalnej na rzecz swoich członków i ich środowiska.

Władze Banku

Zgodnie ze Statutem organami Banku są:

- 1) Zebranie Przedstawicieli,
- 2) Rada Nadzorcza,
- 3) Zarząd,
- 4) Zebrania Grup Członkowskich.

Zebranie Przedstawicieli

Zasady dotyczące Zebrania Przedstawicieli Banku regulują § 19-26 Statutu Banku oraz przyjmowany na każdym zebraniu Regulamin obrad ZP.

Liczba oraz skład przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli odpowiadają zapisom Statutu Banku. Zebranie Przedstawicieli jest zwoływane przez Zarząd przynajmniej raz w roku w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrotowego.

W dniu 21 czerwca 2022 roku odbyło się Zebranie Przedstawicieli Powiatowego Banku Spółdzielczego, w którym uczestniczyło 38 na 48 uprawnionych do głosowania Delegatów.

Podczas Zebrania podjęto:

- Uchwałę nr 1/2022 w sprawie zatwierdzenia sprawozdań Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 2/2022 w sprawie oceny polityki wynagrodzeń.

- Uchwałę nr 3/2022 w sprawie oceny adekwatności regulaminu Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 4/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Adama Perki – Przewodniczącego Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 5/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Marka Skoczylasa – Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 6/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Wiesława Żaka – Sekretarza Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 7/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Stanisława Feja – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 8/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Romana Bąbola – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 9/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Andrzeja Bogusławskiego – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 10/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Janusza Dróżdza – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 11/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pani Joanny Dziuba – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 12/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pani Janiny Szymczyk – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 13/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Jerzego Karpia – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 14/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pani Danuty Chała – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 15/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pana Tadeusza Piechoty – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 16/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pani Jadwigi Pryczek – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 17/2022 w sprawie oceny odpowiedniości Pani Anny Sadzińskiej – Członka Rady Nadzorczej.
- Uchwałę nr 18/2022 w sprawie oceny odpowiedniości zbiorowej Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim.
- Uchwałę nr 19/2022 w sprawie oceny skuteczności działania Rady Nadzorczej.

- Uchwałę nr 20/2022 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności w 2021 r.,
- Uchwałę nr 21/2022 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2021 rok
- Uchwałę nr 22/2022 w sprawie udzielenia Członkowi Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim absolutorium z wykonania obowiązków za 2021 rok
- Uchwałę nr 23/2022 w sprawie udzielenia Członkowi Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim absolutorium z wykonania obowiązków za 2021 rok
- Uchwałę nr 24/2022 w sprawie udzielenia Członkowi Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim absolutorium z wykonania obowiązków za 2021 rok
- Uchwałę nr 25/2022 w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2021 rok
- Uchwałę nr 26/2022 w sprawie określenia najwyższej sumy zobowiązań
- Uchwałę nr 27/2022 w sprawie wyboru delegata na zjazd związku rewizyjnego.
- Uchwałę nr 28/2022 w sprawie uchwalenia Kierunków działalności PBS na 2022 rok.

W dniu 7 grudnia 2022 roku na wniosek Rady Nadzorczej, odbyło się nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli Powiatowego Banku Spółdzielczego, w którym uczestniczyło 38 na 47 uprawnionych do głosowania Delegatów. Podczas Zebrania podjęto:

- Uchwałę nr 1/2022 w sprawie dokonania zmian w Statucie Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim.
- Uchwałę nr 2/2022 w sprawie dokonania zmian w Statucie Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim.
- Uchwałę nr 3/2022 w sprawie odwołania z funkcji członka Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Banku funkcjonuje na podstawie § 27-30 Statutu Banku oraz Regulaminu Działania Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim przyjętego przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/V/2018 z dnia 29.05.2018r. i zatwierdzonego przez Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 14/2018 z dnia 12.06.2018r., Do pierwotnej treści Regulaminu naniesiono dwie zmiany: pierwsza zmiana przyjęta przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 7/VI/2020 z dnia 04.06.2020r. i zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 16/2020 z dnia 10.07.2020r, oraz druga zmiana przyjęta przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/V/2021 z dnia 17.05.2021r. i zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 11/2021 z dnia 14.06.2021r, która obowiązuje od 1 stycznia 2022 roku.

Skład Rady Nadzorcza Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim na koniec 2022 roku był następujący:

- Perka Adam – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Skoczyłlas Marek – Z-ca Przewodniczącego,
- Bogusławski Andrzej – Sekretarz Rady,
- Feja Stanisław – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej,
- Bąbol Roman – członek,
- Chała Danuta – Przewodnicząca Komitetu Audytu,
- Dziuba Joanna – członek,
- Drózdź Janusz – członek,
- Karp Jerzy – członek,
- Piechota Tadeusz – członek,
- Pryczek Jadwiga – członek,
- Sadzińska Anna – członek,
- Szymczyk Janina – członek,

W 2022 roku z mandatu Członka Rady Nadzorczej zrezygnował Pan Wiesław Żak – ówczesny Sekretarz Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza przydzieliła funkcję Sekretarza Rady Panu Andrzejowi Bogusławskiemu.

Rada Nadzorcza pracowała zgodnie z przyjętym planem pracy na rok 2022. W roku sprawozdawczym odbyło się 6 protokołowanych posiedzeń. W posiedzeniach Rady Nadzorczej uczestniczył Zarząd banku a także Kierownik Zespołu ds. zgodności.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej należało:

- zatwierdzenie Strategii zarządzania bankiem
- zatwierdzenie Strategii w zakresie IT.
- zatwierdzenia Polityki kredytowej na 2022 rok i Polityki handlowej na 2022 rok
- zatwierdzenie Regulaminu organizacyjnego Banku
- zatwierdzenie Planu finansowego na rok 2022,
- zatwierdzenie ogólnego poziomu ryzyka banku,
- dokonanie oceny adekwatności systemu zarządzania ryzykiem,
- dokonanie oceny polityki wynagrodzeń i wpływu na zarządzanie bankiem
- dokonanie oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, a także Zespołu ds. zgodności za 2021r.,
- dokonanie oceny stosowania przez bank Polityki Ładu Korporacyjnego w roku 2021,
- dokonanie oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- dokonanie oceny adekwatności i skuteczności procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa w 2021r.,
- dokonanie oceny stopnia zgodności z ZŁK dla instytucji nadzorowanych za 2021r, przyjęcia kryteriów oceny oraz dokonania oceny adekwatności i skuteczności ładu wewnętrznego,
- dokonanie oceny skuteczności działania Zarządu,
- wybór pełnomocnika na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółdzielczej Grupy Bankowej S.A.,
- zatwierdzenie Planu compliance oraz zmian w matrycy funkcji kontroli,
- wyrażenie zgody na udzielenie kredytów dla osób wymienionych w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- zatwierdzenie planu pracy Rady Nadzorczej na 2022 rok,
- przyjęcie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu za 2021 rok,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego banku za 2021 rok,
- zatwierdzenia Regulaminu działania Komitetu Audytu,
- przyjęcie Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej za 2021 rok,
- dokonanie oceny realizacji strategii i polityk zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,

- dokonanie oceny realizacji za rok 2021 Strategii działania Banku na lata 2019-2021 oraz innych strategii i polityk,
- analiza planów kontroli wewnętrznej oraz analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analiza wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji banku,
- nadzór nad realizacją założeń przyjętych w Planie finansowym,
- nadzór nad zapewnieniem adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,
- nadzór nad realizacją harmonogramu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po audycie przeprowadzonym przez IPS-SGB i KNF.
- opiniowanie projektów uchwał oraz materiałów na Zebrania Przedstawicieli,
- cykliczna analiza sytuacji banku, w tym również kredytów o obniżonej jakości, nadzór nad postępowaniem w windykacji i restrukturyzacji kredytów oraz postępowaniem prac w zakresie kredytów przeklasyfikowanych do niższej kategorii,
- zatwierdzanie zmian w strategiach i politykach normujących pracę w banku,
- zapoznawanie się ze sprawozdaniami Zarządu oraz ocena efektów pracy Zarządu,
- analiza działalności oddziałów banku,
- przyjęcie zrzeczenia się członka Rady Nadzorczej z funkcji,
- zatwierdzenie Harmonogramu prac nad rocznym sprawozdaniem finansowym,
- zatwierdzenie Zasad dysponowania środkami funduszu społeczno-kulturalnego,
- żądanie zwołania Zebrania Przedstawicieli, (zatwierdzenie zmian do Statutu)
- przyjęcie a następnie złożenie Zebraniu Przedstawicieli sprawozdania rocznego z działania Rady Nadzorczej,
- realizacja pozostałych obowiązków Rady Nadzorczej zgodnie ze statutowymi kompetencjami.

Rada Nadzorcza w 2022 roku nie dokonała zmiany w składzie Zarządu banku.

Powołany zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U z 2017 roku poz. 1089) na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 21 października 2017 roku Komitet audytu działał w 2022 roku w niezmiennym składzie:

- Chała Danuta – Przewodnicząca,
- Skoczyła Marek – Z-ca Przewodniczącego,
- Szymczyk Janina – Sekretarz.

Zadania Komitetu Audytu zostały szczegółowo określone w nowym Regulaminie działania Komitetu Audytu uchwalonym przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/IX/2022 w dniu 28.09.2022 roku. Organizacja pracy Komitetu oparta jest o opracowywane corocznie plany pracy. W 2022 roku odbyło się 7 protokołowanych posiedzeń Komitetu audytu. Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Komitetu audytu należało:

- zaopiniowanie planu ekonomiczno-finansowego na rok 2022 i kwartalne monitorowanie jego wykonania,
- sporządzenie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu za 2021 rok,
- współpraca z biegłym rewidentem w zakresie badania sprawozdania finansowego banku,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego banku za 2021 rok,
- udzielenie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w przedmiocie zatwierdzania raportów i sprawozdań dotyczących systemu kontroli wewnętrznej, ryzyka braku zgodności oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- ocena efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności i ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń osób mających wpływ na profil ryzyka banku,
- ocena zgodności działania banku z Zasadami Ładu Korporacyjnego.
- nadzór nad realizacją harmonogramu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po audycie przeprowadzonym przez IPS-SGB oraz KNF.

Dla lepszego wykonywania zadań nadzorczych Rada Nadzorcza powołała Komisję Rewizyjną, do której zadań należy m.in. ocena działalności kredytowej i depozytowej, analiza kosztów w poszczególnych placówkach. Komisja Rewizyjna działała w składzie 4-osobowym, bez zmian w 2022 roku:

- Stanisław Feja – Przewodniczący,
- Janina Szymczyk,

- Jadwiga Pryczek,
- Danuta Chała

Zarząd

Zarząd w okresie sprawozdawczym działał w oparciu o Statut Banku oraz Regulamin pracy Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim przyjęty przez Zarząd uchwałą nr 28/2009 z dnia 26.02.2009r. zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/2009 z dnia 06.03.2009r. z późniejszymi zmianami, ostatnia zmiana zatwierdzona przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 22/XII/2021 z dnia 15.12.2021r. Regulamin pracy Zarządu określa zakres, organizację, zasady pracy oraz sposób podejmowania decyzji przez Zarząd Banku. Ustalenia zawarte w Regulaminie pracy Zarządu zgodne są ze statutem, ustawą Prawo Spółdzielcze i wykluczają wewnętrzne sprzeczności między tymi aktami.

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim w 2022 roku pracował w składzie:

- Mieczysław Grad – Prezes Zarządu,
- Krzysztof Jabłoński – Z-ca Prezesa Zarządu ds. ekonomiczno – finansowych,
- Andrzej Janus – Z-ca Prezesa Zarządu ds. handlowych.

Działania Zarządu podlegają nadzorowi ze strony Rady Nadzorczej.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 55 protokołowanych posiedzeń Zarządu. Najważniejsze tematy będące przedmiotem obrad posiedzeń Zarządu dotyczyły:

- bieżącej realizacji oraz monitorowania założeń przyjętych w Planie finansowym, zapewnienia adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzonego w banku audytu IPS i KNF, opracowanie harmonogramu i jego realizacja,
- matrycy funkcji kontroli,
- wprowadzania nowych produktów i usług, podejmowania działań marketingowych oraz rozwoju placówek banku,
- spraw korporacyjnych i organizacyjnych, wdrażaniu przepisów prawa dotyczących systemu zarządzania oraz zapewniających zgodność działania banku z przepisami prawa,

- bieżącego monitorowania i oceny poziomu ryzyk istotnych, w tym kredytowego i operacyjnego oraz adekwatności kapitałowej,
- działań służących samodzielnemu utrzymaniu kapitału zapewniającego spełnienie wymogu połączonego bufora,
- spraw członkowskich,
- organizacji Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrania Przedstawicieli,
- spraw pracowniczych, w tym w obszarze szkoleń oraz polityki wynagrodzeń,
- działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych,
- polityki rachunkowości,
- spraw administracyjnych i gospodarki własnej, w tym kosztów funkcjonowania banku,
- obszaru IT, w tym rozwoju infrastruktury informatycznej oraz prawidłowego funkcjonowania produktów i usług bankowości elektronicznej,
- analizy ustaleń i wniosków w obszarze efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- reklamacji, spraw sądowych.

Członkostwo w Banku

Członkami Powiatowego Banku Spółdzielczego mogą być osoby fizyczne mające pełną zdolność do czynności prawnych i mające miejsce zamieszkania lub zatrudnienia na terenie działania Powiatowego Banku Spółdzielczego lub osoby prawne mające siedzibę na terenie działania Powiatowego Banku Spółdzielczego. Wysokość jednego udziału to kwota 250 zł.

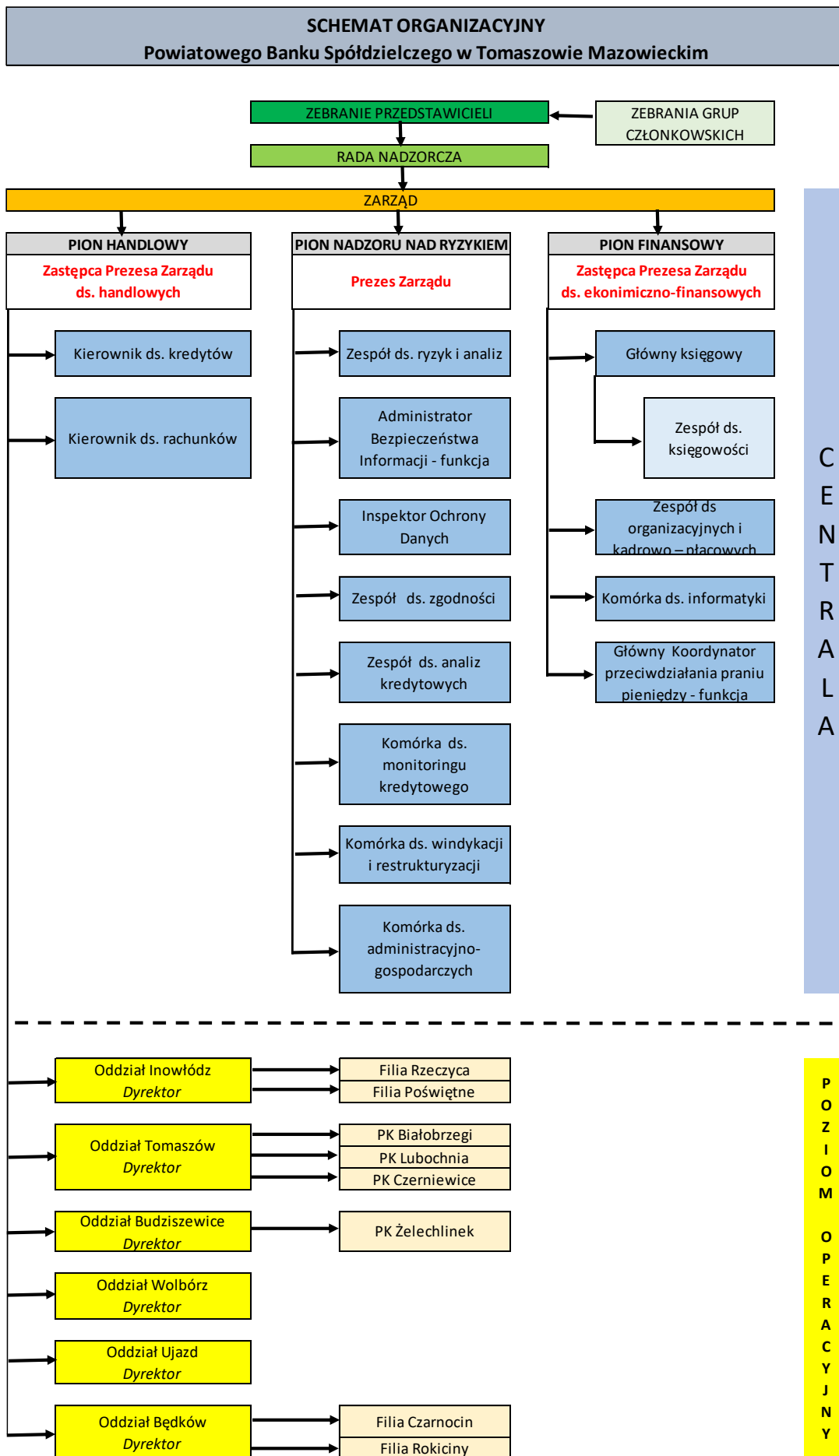
Bank na dzień 31.12.2022 roku zrzeszał 5 355 członków w tym jedną osobę prawną. Wysokość funduszu udziałowego (wartość zadeklarowana) na koniec roku 2022 wyniosła: 1 379 750 zł. W rozbiciu na poszczególne jednostki organizacyjne stan ten przedstawia się następująco:

Placówka	Ilość udziałowców	Kwota udziałów w zł
Inowódz	283	74 000
Tomaszów Maz	81	22 500
Rzeczyca	468	122 000
Poświętne	420	105 750
Budziszewice	898	234 250
Wolbórz	811	205 750
Ujazd	751	202 500
Będków	568	142 000
Czarnocin	577	144 250
Rokiciny	498	126 750
RAZEM	5 355	1 379 750

Organizacja wewnętrzna Banku

Siedziba banku mieści się w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Handlowej 35/37. Działalność prowadzona jest w Centrali oraz 14 jednostkach położonych na terenie powiatów: tomaszowskiego, opoczyńskiego i piotrkowskiego. Jest to 6 oddziałów, 4 filie i 4 punkty kasowe. W okresie sprawozdawczym zlikwidowano Punkt Kasowy przy ul. Antoniego 10 w Tomaszowie Mazowieckim.

Organizację wewnętrzną Banku w 2022 roku określał Regulamin Organizacyjny w Powiatowym Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim wraz ze Strukturą organizacyjną (stanowiącą załącznik do regulaminu), przyjęty uchwałą nr 106/XII/2021 Zarządu Banku z dnia 29.12.2021r. oraz zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 8/II/2022 z dnia 24.02.2022. Struktura organizacyjna, która przedstawia graficzną postać opisu słownego zależności w niej występujących przedstawia się następująco:

Poszczególnymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi kierują:

- Centralą – Zarząd banku,
- Oddziałami i Filiami – Dyrektorzy Oddziałów,
- Zespołami – Kierownicy / Koordynatorzy.

Członkowie Zarządu sprawowali w 2022 roku nadzór pionowy nad wyznaczonym obszarem działania banku.

Nadzorowi pionowemu ze strony Zarządu podlegały:

- Prezesowi Zarządu, któremu powierzono nadzór nad ryzykiem istotnym: Zespół ds. ryzyk i analiz, Zespół analiz kredytowych, Zespół ds. zgodności, Komórka ds. monitoringu kredytowego, Komórka ds. windykacji i restrukturyzacji, Komórka ds. administracyjno-gospodarczych oraz Inspektor Ochrony Danych i Administrator Bezpieczeństwa Informacji.
- Zastępcy Prezesa Zarządu ds. handlowych: Kierownik ds. kredytów, Kierownik ds. rachunków bankowych, Dyrektorzy oddziałów,
- Zastępcy Prezesa Zarządu ds. ekonomiczno-finansowych: Główny Księgowy, Zespół ds. organizacyjnych i kadrowo-płacowych, Komórka ds. informatyki, a także Główny koordynator ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Na koniec 2022 roku stan zatrudnienia wyniósł 92 pracowników. Stan zatrudnienia w porównaniu do 2021 roku zmniejszył się o 1,25 etatu. W poszczególnych placówkach zatrudnionych było:

- Centrala – 26 osoby, w tym 3 osobowy Zarząd banku,
- Oddział Będków – 15 osób,
- Oddział Budziszewice – 10 osób,
- Oddział Inowłódz – 13 osób,
- Oddział Tomaszów Mazowiecki – 15 osób,
- Oddział Ujazd – 7 osób,
- Oddział Wolborz – 6 osób.

W banku wyodrębnionych jest 17 stanowisk kierowniczych, w tym w placówkach operacyjnych 6 stanowisk oraz w Centrali 11 stanowisk wraz z Zarządem. Stanowiska kierownicze wraz z Zarządem stanowią 18,5 % załogi. W Centrali banku ponadto

funkcjonuje 6 stanowisk w 4 komórkach organizacyjnych podlegających bezpośrednio Członkowi Zarządu.

Spośród 92 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę:

- 87 osób pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 13 osób ma umowy terminowe,
- 5 osób pracuje na niepełnych etatach.

W kadrze banku 70 na 92 pracowników, tj. 76 % posiada wykształcenie wyższe (w tym 10 osób posiada studia podyplomowe), przy czym w Centrali banku jest to 85% pracowników. Największy udział procentowy osób z wykształceniem wyższym jest w grupach wiekowych do 30, 40 i 50 roku życia, co ilustruje poniższa tabela:

Przedział wiekowy	Ilość pracowników	Wykształcenie wyższe	Udział % w przedziale
≤ 30	6	5	83%
31 - 40	32	31	97%
41- 50	24	23	96%
51- 60	19	8	42%
> 60	11	3	27%
Ogółem	92	70	76%

Polityka szkoleniowa banku realizowana była na podstawie planu szkoleń oraz elastycznego reagowania na bieżące potrzeby. W 2022 roku zostało zrealizowanych 120 tematów szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy banku oraz członkowie Rady Nadzorczej.

W większości były to szkolenia zewnętrzne, organizowane przez wyspecjalizowane firmy i ośrodki szkoleniowe. W okresie zagrożenia pandemicznego, z uwagi na bezpieczeństwo pracowników, szkolenia odbywały się głównie w formie on-line. Potrzeba szkolenia wynika między innymi z konieczności wdrożenia w bieżącej pracy nowych oraz zmieniających się przepisów krajowych, jak również przepisów wynikających z wymogów unijnych. Koszt szkoleń w porównaniu do 2021 roku znacznie wzrósł i wyniósł 86 990 złotych (w 2021 r.-35 725 zł). Zdecydowany wzrost nastąpił w obszarach; ryzyka bankowe, kredyty i analiza kredytowa, restrukturyzacja i windykacja, ochrona informacji. Zrealizowano kilka udziałów w branżowych konferencjach wyjazdowych (po częściowym zniesieniu ograniczeń pandemicznych), co również przełożyło się na wzrost kosztów towarzyszących tj. dojazdów i zakwaterowań.

Poniżej przedstawiony jest przybliżony udział procentowy poszczególnych obszarów tematycznych w kosztach ogólnych szkoleń pracowników:

Rodzaj szkolenia	Koszt w złotych	Udział procentowy
Ryzyka bankowe	3 568,00	4,1%
Ryzyko braku zgodności i kontrola wewnętrzna	1 054,00	1,2%
Organizacja i zarządzanie	1 888,00	2,2%
Kredyty i analiza kredytowa	7 184,00	8,3%
Monitoring kredytowy	848,00	1,0%
Restrukturyzacja i windykacja	3 878,00	4,5%
Rachunki bankowe	1 998,00	2,3%
Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	4 178,00	4,8%
Informatyka, ochrona informacji i RODO	16 776,00	19,3%
Rachunkowość, sprawozdawczość, podatki	1 770,00	2,0%
Szkolenia kasjerskie	2 195,00	2,5%
Prawo pracy i ubezpieczenia społeczne	2 965,00	3,4%
Szkolenia ogólnobankowe dla nowozatrudnionych pracowników	1 839,00	2,1%
BHP	6 880,00	7,9%
Szkolenie antynapadowe	7 200,00	8,3%
Studia podyplomowe (kontr.wewnętrzna)	5 000,00	5,7%
Koszty dojazdów, zakwaterowania i pozostałe	17 769,00	20,4%
Ogółem	86 990,00	

Przepisy prawa

Zakres działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim wyznacza Statut banku oparty, jak wspomniano na wstępie, na przepisach Ustawy Prawo spółdzielcze, Ustawy Prawo bankowe oraz Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Polityka rachunkowości banku powstała w oparciu o zapisy Ustawy o rachunkowości, Ordynacji podatkowej, Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Ponadto ramy działania Banku wyznaczały przepisy wydawane w ramach walki z pandemią Covid-19. Były to: Pakiet Impulsów Nadzorczych, Ustawa o przeciwdziałaniu skutkom pandemii wirusa COVID-19, Tarcze pomocowe.

W roku 2021 zmiany przepisów w banku wynikały przede wszystkim z wejścia w życie: Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021r., Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające Rozporządzenie 575/2013 (CRRII), Wytycznych EBA/GL/2020/06 w sprawie udzielania i monitorowania kredytów, Dyrektywy PE w sprawie ochrony sygnalisty / Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – w związku z brakiem uchwalenia Ustawy o ochronie osób dokonujących zgłoszenia naruszeń przepisów prawa zaproponowano wstrzymanie zmian w tym zakresie w procedurze anonimowego zgłaszania naruszeń oraz Rekomendacji „Z” Komisji Nadzoru Finansowego.

Rok 2022 był dla Banku okresem przygotowania do wdrożenia Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego, zaostreniem zasad zarządzania ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, przygotowanie do zamiany stawek referencyjnych WIBOR i WIBID na indeks WIRON oraz zaostreniem wymagań odnośnie oceny zdolności kredytowej w związku z wysoką inflacją i rosnącymi kosztami obsługi długu. Ponadto Bank w II półroczu 2022 roku dostosował oprogramowanie i regulacje do ustawowych wakacji kredytowych.

Przyjęte normy (zasady) postępowania

Rada Nadzorcza Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim zgodnie z Rekomendacją Z Komisji Nadzoru Finansowego sprawuje nadzór nad wprowadzeniem ładu wewnętrznego w Banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Na ład wewnętrzny w Banku składają się w szczególności: system zarządzania Bankiem, w tym system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej, organizacja Banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje Rady Nadzorczej, Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje.

Rada Nadzorcza na podstawie sprawozdania dotyczącego oceny stopnia zgodności z Zasadami Ładu Korporacyjnego, w tym ładu wewnętrznego, przestrzegania zasad etyki oraz zasad w zakresie unikania konfliktu interesów oraz opinii Komitetu audytu w 2022 roku pozytywnie oceniła stopień zgodności działań Banku z Zasadami Ładu Korporacyjnego.

Główne obszary które normuje ład wewnętrzny to:

- Organizacja i struktura organizacyjna. Regulamin Organizacyjny w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim wraz ze Strukturą organizacyjną (stanowiącą załącznik do regulaminu), przyjęty został uchwałą nr 106/XII/2021 Zarządu Banku z dnia 29.12.2021r. oraz zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 8/II/2022 z dnia 24.02.2022. Nowa struktura organizacyjna została zamieszczona na stronie internetowej Banku. Pracownicy Banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień poszczególnych komórek organizacyjnych poprzez publikację Regulaminu organizacyjnego w intranecie PBS. W Banku funkcjonuje anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach.
- Relacja Banku z udziałowcami. Zgodnie z przyjętą przez Bank „Polityką Ładu Korporacyjnego” Bank zapewnia udziałowcom właściwy dostęp do informacji. W analizowanym okresie nie odnotowano uwag w zakresie relacji Banku z udziałowcami.
- Zarząd. Zarząd ma charakter kolegialny. W świetle art. 22aa ustawy Prawo bankowe Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej banku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów banku. Rada Nadzorcza dokonała w roku oceny odpowiedniości członków Zarządu. Dokonano także oceny kolegialnej członków Zarządu. W wyniku oceny stwierdzono, że wszyscy członkowie Zarządu posiadają niezbędne kwalifikacje do pełnienia swych funkcji. Ponadto stwierdzono, że indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu powodują, że Zarząd jako organ jest zdolny do zapewnienia efektywnego zarządzania we wszystkich obszarach działania banku. Na posiedzeniu w maju 2022 roku Rada Nadzorcza dokonała pozytywnej oceny skuteczności działania Zarządu. Obowiązki i uprawnienia Zarządu są jasno określone w formie pisemnej. Rada Nadzorcza posiada informacje na temat aktywności pozazawodowej członków Zarządu. Zarząd składa kompleksowe sprawozdania i informuje regularnie Radę Nadzorczą o elementach istotnych dla oceny sytuacji, ryzyku i wydarzeniach mających wpływ lub mogących mieć wpływ na działanie Banku
- Rada Nadzorcza. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku. W 2022r. Zebrania Przedstawicieli w czerwcu 2022 roku dokonało oceny kwalifikacji poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Na podstawie przedłożonej przez Członków Rady dokumentacji stwierdza się, że wszyscy członkowie Rady posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania działalności Banku. Ponadto

Zebranie Przedstawicieli stwierdziło, że Rada Nadzorcza jako organ jest zdolna do zapewnienia efektywnego nadzoru we wszystkich obszarach działania Banku. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały. Rada Nadzorcza w ciągu roku 2022 odbyła 6 posiedzeń. W ramach Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu, działa również Komisja Rewizyjna. W 2022 roku skład osobowy zmniejszył się o jedną osobę z uwagi na złożenie rezygnacji przez Członka Rady Nadzorczej.

- Polityka w zakresie outsourcingu. Od 28.12.2020 obowiązuje w banku procedura „Zasady zarządzania ryzykiem outsourcingu w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”, dostosowana do Wytycznych w sprawie outsourcingu (EBA/GL/2019/02 z dnia 25 lutego 2019 r.) oraz Stanowiska UKNF dotyczące wybranych zagadnień związanych z wejściem w życie Wytycznych EBA w sprawie outsourcingu i ich uwzględnianiem w działalności banków z dnia 16 września 2019. We wrześniu 2022 roku wprowadzono zmianę do regulacji. Bank identyfikuje umowy w zakresie outsourcingu, a rejestr podmiotów udostępniony jest na stronie internetowej banku.
- Kultura ryzyka i standardy etyczne. Uchwałą nr 28/IV/2017 z dnia 26.04.2017r. Zarząd przyjął „Zasady kultury ryzyka”, zgodnie z którymi prawidłowa i spójna kultura ryzyka polega na wdrożeniu i stosowaniu odpowiednich polityk w zakresie ryzyka, dawaniu przykładów poprawnych działań, komunikacji celów i szkoleniom w zakresie ryzyka dla pracowników, a także stosowaniu odpowiedniego systemu motywacji, zachęcającego do prawidłowych postaw jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem. W grudniu 2021 r. Zarząd w miejsce dotychczasowych Zasad dobrych praktyk Banku przyjął Zasady etyki. We wrześniu 2022 roku wprowadzono zmianę do Zasad. Zespół ds. zgodności przeprowadził szkolenie dla pracowników w zakresie etyki w działalności banku.
- Konflikt interesów. W Banku obowiązywała „Polityka zarządzania konfliktami interesów” przyjęta przez Zarząd uchwałą Nr 15/IX/2022 dnia 21.09.2022r. oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 4/IX/2022 z dnia 28.09.2022 roku. Bank w swojej działalności dąży do unikania sytuacji mogących powodować powstanie konfliktu interesów zarówno w relacjach z klientami, jak i w relacjach z udziałowcami, pracownikami, partnerami biznesowymi oraz innymi interesariuszami. Pracownik Banku nie może podejmować czynności, które mogłyby spowodować powstanie konfliktu interesów pomiędzy nim a Bankiem czy pomiędzy nim a klientami Banku, jak również pomiędzy Bankiem a jego udziałowcami, partnerami biznesowymi lub innymi interesariuszami. Pracownik, wykonujący czynności w imieniu Banku, nie może

obsługiwać własnych transakcji finansowych oraz świadczyć usług na rzecz osób, z którymi łączy go bliskie relacje osobiste lub biznesowe. W przypadku powstania konfliktu interesów Bank dokłada należytej staranności, aby nie doszło do naruszenia interesów klientów, udziałowców, partnerów biznesowych oraz innych interesariuszy.

- Polityka wynagradzania. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu. Zebranie Przedstawicieli uchwałą Nr 15/2018 z dnia 12.06.2018r. przyjęło „Politykę wynagrodzeń członków organu nadzorującego w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”, a uchwałą Nr 17/2018 z dnia 12.06.2018r. ustaliło wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalone zostało adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach, są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne oraz wraz z wysokością wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej zawarte zostały w wyżej wymienionej uchwale Zebrania Przedstawicieli. W związku ze zmianami w przepisach zewnętrznych, krajowych i unijnych, wprowadzonych w 2021 r. Bank dokonał przeglądu oraz dostosował swoje regulacje w zakresie wynagradzania do zmieniających się przepisów. Bank dokonał następujących zmian:
 - Wprowadzono „Politykę wynagradzania wszystkich pracowników Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim” uchwałą RN 9/XII/2021 z dn. 15.12.2021r. Celem polityki jest zapewnienie zasad wynagradzania, które zapewniają wynagradzanie wypłacane w sposób, który zapewnia prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą apetyt na ryzyko, a także wspiera realizację strategii zarządzania bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ogranicza konflikt interesów, oraz zapewnia poszanowanie zasady neutralności wynagrodzenia pod względem płci osoby zatrudnianej
 - Wprowadzono Politykę wynagrodzeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim” wraz z Regulaminem wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka” uchwałą Rady Nadzorczej nr 10/XII/2021 z dnia 15.12.2021r. regulujący sposób wynagradzania członków zarządu i osób zajmujących stanowisk kluczowe. Celem regulacji jest skłanianie do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku, unikanie nadmiernej ekspozycji na ryzyko, a także zapewnienia bezpiecznego rozwoju Banku.

Członkowie Zarządu otrzymywali wynagrodzenie zasadnicze zgodnie z umowami o pracę, oraz inne składniki i świadczenia związane z pracą na zasadach przewidzianych dla wszystkich zatrudnionych w Banku. W 2022 roku nie wypłacono dla Zarządu zmiennego składnika wynagrodzenia w formie premii rocznej. Bank dokonał identyfikacji osób istotnie wpływających na profil ryzyka na podstawie analizy struktury organizacyjnej, zadań stanowisk i komórek organizacyjnych i poziomu wynagrodzenia, zgodnie z wymogami Rozporządzenia UE 923/2021. Zarząd banku wypłacał w 2022 roku premię osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka, po dokonaniu oceny pracy tych osób.

Nowe regulacje mają na celu prowadzenie zrównoważonej polityki wynagrodzeń oraz wynagradzania osób mających wpływ na profil ryzyka banku, zgodnie z przyjętą strategią Banku i strategią zarządzania ryzykiem, jak również ograniczanie konfliktu interesów oraz zapewnienie neutralności pod względem płci. Bank w styczniu 2022 roku złożył do Komisji Nadzoru Finansowego, zgodnie z art. 9ca ust. 5 punkt 1 Prawa bankowego, informację w sprawie różnicowania wynagrodzenia względem płci za 2021r. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje określenie kręgu osób uprawnionych, weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed ich realizacją. Ponadto w grudniu 2022 roku Rada Nadzorcza dokonała pozytywnej oceny funkcjonowania polityki wynagradzania oraz wpływu na sposób zarządzania w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim za 2022 rok.

- Polityka informacyjna. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby jego udziałowców oraz klientów, zapewniając udziałowcom i klientom banku równy dostęp do informacji. Na stronie internetowej banku zostały zamieszczone „Zasady polityki informacyjnej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”, przyjęte Uchwałą Zarządu 15/IV/2022 z dnia 27.04.2022, zatwierdzone Uchwałą rady Nadzorczej nr 1/V/2022 z dnia 13.05.2022 oraz aktualne Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma wraz z oświadczeniem Zarządu, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka banku. Pozostałe informacje określone w Polityce są dostępne w Centrali oraz placówkach banku. Ponadto na stronie internetowej banku

zamieszczono podstawowe informacje o banku, informacje w zakresie stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego, ujawnienie wynikające z art. 111a ustawy Prawo bankowe, a także informacje o zasadach składania reklamacji, skarg i wniosków. Bank ogłasza sprawozdanie z działalności banku oraz cały opis systemu zarządzania na stronie internetowej Banku.

- Polityka wprowadzania nowych produktów i usług oraz działalność promocyjna i relacje z klientami. Bank w stosunkach z klientami postępuje etycznie. Działa zgodnie z zawartymi umowami, w granicach dobrze pojętego interesu własnego i z uwzględnieniem interesów klientów, nie wykorzystując przy tym swojej pozycji i profesjonalizmu w sposób naruszający interesy klientów. Wdrażając nowe polityki, produkty, usługi i procedury, które mają lub mogą mieć wpływ na relacje z klientami, uwzględnia ich aspekt etyczny. W banku obowiązuje „Polityka handlowa” określająca swą treścią zasady działania banku w obszarze wpływania na postrzeganie banku lub jego produktów przez obecnych i potencjalnych Klientów, Interesariuszy oraz Społeczności lokalne, a także wspierania procesów sprzedażowych produktów banku lub produktów objętych kampanią promocyjną SGB przez komunikację zewnętrzną. Ponadto w banku od 22 kwietnia 2020 roku obowiązuje nowa procedura „Zasady wprowadzania nowych produktów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim” określające tryb wprowadzania produktów do oferty bankowej. Procedurę zaktualizowano w kwietniu 2022 roku.
- Zasady postępowania Banku w zakresie świadczenia usług związanych z kredytem hipotecznym. Bank zapewnia, aby upowszechniane na temat kredytu hipotecznego informacje były jednoznaczne, rzetelne, zrozumiałe i widoczne oraz nie wprowadzały konsumenta w błąd. Bank w każdym czasie udostępnia konsumentowi na trwałym nośniku lub w postaci elektronicznej precyzyjne, zrozumiałe, w zakresie wymaganym przez przepisy prawa informacje dotyczące umowy o kredyt hipoteczny. Bank zapewnia, aby pracownicy Banku zajmujący się obsługą kredytów hipotecznych odbyli zakończone egzaminem odpowiednie szkolenie w zakresie wymogów ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami.
- Zasady postępowania Banku ze skargami i reklamacjami klientów. Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji na podstawie przyjętych przez Zarząd Uchwałą 10/II/2022 z dnia 16.02.2022 „Zasad składania i rozpatrywania skarg i reklamacji”, zaktualizowanych w sierpniu 2022 roku. Bank zapewnia klientom dostęp do informacji o obowiązujących w Banku zasadach składania i rozpatrywania skarg i reklamacji, wskazując w szczególności możliwe sposoby lub miejsca ich składania. Dodatkowo Bank zapewnia

klientom informacje o działających przy Związku Banków Polskich instytucjach: Arbitrze Bankowym; Sądzie Polubownym; Komisji Etyki Bankowej oraz sposobach komunikacji z nimi.

- Zasady postępowania Banku z pracownikami. Polityka kadrowa Banku prowadzona jest w oparciu o jasno zdefiniowane zasady i kryteria merytoryczne. Bank dba o kształtowanie właściwych relacji ze swoimi pracownikami w duchu wzajemnego poszanowania i odpowiedzialności. Bank powierza wykonywanie zadań z zakresu swojej działalności osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie i wiedzę. W celu ciągłego doskonalenia wiedzy oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników, Bank umożliwia pracownikom osobisty rozwój zawodowy, zapewniając dostęp do różnorodnych form szkolenia.
- Zasady postępowania pracowników Banku. Pracownicy Banku nie nadużywają zajmowanego w Banku stanowiska dla osiągnięcia korzyści osobistych. Postępują odpowiedzialnie w najlepiej pojętym interesie Banku mając na uwadze, że ich praca utożsamiana jest z działaniem Banku i wpływa na jego reputację, odpowiadają za wypowiedzane słowa i treść dokumentów sporządzanych dla Banku i klienta.
- Zasady postępowania pomiędzy bankami i innymi instytucjami finansowymi, partnerami biznesowymi oraz środowiskiem lokalnym. Bank w relacjach z innymi bankami i instytucjami finansowymi kieruje się zasadami rzetelności, lojalności i kultury organizacyjnej, wzajemnego zaufania i uczciwej konkurencji. Udzielając informacji Bank szczególnie dba o ich aktualność, prawdziwość i rzetelność. Bank angażuje się w działania charytatywne i społeczne na rzecz lokalnej społeczności oraz zachęca swoich pracowników do podejmowania takich działań.
- Współpraca w Spółdzielczej Grupie Bankowej. Bank jest uczestnikiem Spółdzielczej Grupy Bankowej wraz z SGB-Bankiem S.A. jako Bankiem Zrzeszającym oraz innymi bankami spółdzielczymi. Bank kierując się zasadami określonymi w Strategii Spółdzielczej Grupy Bankowej swoje działania opiera na zasadzie niekonkurencyjności wewnętrznej w ramach Grupy i przestrzegania zasady niekierowania oferty do klientów obsługiwanych przez innych uczestników Spółdzielczej Grupy Bankowej.
- Zasady przetwarzania danych osobowych. Bank przetwarza dane osobowe, w tym dane osobowe klientów, partnerów biznesowych, osób działających w ich imieniu, pracowników oraz kandydatów do pracy z poszanowaniem przepisów prawa, w dobrej wierze. Bank dba o zachowanie bezpieczeństwa i poufności danych, chroni dane osobowe, w szczególności nie

udostępnia ich osobom nieuprawnionym i zapobiega ich wykorzystywaniu niezgodnie z przeznaczeniem.

- Zarządzanie naruszeniami. Bank wdrożył system zarządzania naruszeniami obejmujący identyfikowanie, analizowanie, ocenę, monitorowanie i raportowanie naruszeń. Bank umożliwia pracownikom anonimowe zgłaszanie naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych, w tym mogących mieć negatywny wpływ na reputację Banku.
- Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne. W ramach systemu zarządzania funkcjonuje w banku system kontroli wewnętrznej. Bank posiada system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie jednostki organizacyjne. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie: skuteczności i efektywności działania banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej; przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku, zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. W ramach systemu kontroli wewnętrznej bank wyodrębnia: funkcję kontroli, komórkę do spraw zgodności, audyt wewnętrzny sprawowany przez SSO SGB. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Prezes Zarządu. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Pracownikom Zespołu ds. zgodności zapewniono możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą. Zarząd dokonał oceny mechanizmów nadzoru wewnętrznego za rok 2022, w tym systemu zarządzania ryzykiem, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem braku zgodności. Na skutek ocen stwierdzono, że:
 - decyzje kredytowe podejmowane były zgodnie z systemem uprawnień do akceptacji ryzyka; procedury dotyczące oceny zdolności kredytowej zawierają opis procesu akceptacji wniosku, metodologie badania zdolności kredytowej uwzględniają w ocenie zdolności kredytowej ryzyko stopy procentowej; proces oceny zdolności kredytowej przebiega zgodnie z procedurami;
 - proces zarządzania ryzykiem operacyjnym przebiega prawidłowo, raporty sporządzane są zgodnie ze stanem faktycznym terminowo i zawierają wszystkie wymagane dane;
 - ustalenia zawarte w sporządzonych raportach z kontroli wewnętrznej pozwalają na ocenę poprawności działania badanych obszarów funkcjonowania banku oraz usprawnienie badanych obszarów,

— proces zarządzania ryzykiem braku zgodności przebiega prawidłowo, raporty sporządzane są zgodnie ze stanem faktycznym, terminowo i zawierają wszystkie wymagane dane, poziom ryzyka braku zgodności jest niski.

Rada Nadzorcza systematycznie otrzymywała informacje o ryzykach zidentyfikowanych w działalności Banku oraz o działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tymi ryzykami.

Aktualna sytuacja finansowa Banku

Rok 2021 oraz 2020 będzie przez sektor bankowy niewątpliwie zapamiętany. Poziom stóp procentowych, jeszcze w 2019 roku określany mianem historycznie niskich, okazał się tylko wstępem do tego co wydarzyło się w 2020 roku. A wydarzyło się wiele. Wybuch pandemii koronawirusa w kraju i na świecie, zapoczątkowany w Polsce w marcu 2020 roku i trwający po dziś dzień, miał bardzo duży wpływ na kształtowanie się bilansu, a także rachunku wyników banku. Niska dochodowość aktywów spowodowana trzy-krotną obniżką stóp procentowych, była główną przyczyną potrzeby rewizji Strategii banku i planów finansowych w 2020 roku. Wprowadzone w 2020 roku korekty pozwoliły realnie wyestymować kształtowanie się wyniku finansowego na koniec 2020 roku w nowej gospodarczej rzeczywistości. Założenia przyjęte do planowania finansowego na 2021 rok oparte były głównie na wiedzy pozyskanej z obserwacji roku 2020. Brak perspektywy końca pandemii, skutkowało przyjęciem pesymistycznych w planie założeń co do poziomu kształtowania się stóp procentowych oraz możliwego do osiągnięcia wyniku. Rzeczywistość okazała się z goła odmienna od planów. Tak jak trudne do przewidzenia z perspektywy roku 2019 były spadki stóp procentowych, tak trudne do przewidzenia z perspektywy roku 2020 były wzrosty stóp. Diametralnie zmieniające się czynniki makroekonomiczne w III i IV kwartale 2021 doprowadziły do comiesięcznych wzrostów stóp procentowych,, których trend był utrzymywany do końca III kwartału 2022 roku. Zarząd Banku dokonał analizy potrzeby i zasadności korekty planu finansowego i założeń w Strategii zarządzania Bankiem, z uwagi na trudną do oszacowania na wstępie zmianę czynników gospodarczych, na które wpływ miała wojna na Ukrainie, kryzys energetyczny, wysoka inflacja wywołująca presję płacową, oraz poziom stóp procentowych, z jednej strony wymiennie wpływający na wyniki Banku, z drugiej strony negatywnie wpływający na możliwości kredytowania Klientów, ponadto ryzyko wzrostu rezerw celowych. W związku ze znacznym odchyleniem osiąganych wyników od planów ujętych w przyjętej Strategii oraz planie finansowym, Zarząd podjął

decyzję o dokonaniu rewizji Strategii zarządzania Bankiem i planu finansowego oraz wprowadzenie stosownych zmian, które Rada Nadzorcza zatwierdziła na posiedzeniu w dniu 9 listopada 2022 roku.

Suma bilansowa

Bank w 2022 roku realizował zadania określone w Strategii zarządzania Bankiem oraz wynikające z planu ekonomiczno-finansowego na rok 2022. Wartość sumy bilansowej na koniec 2022 roku w porównaniu do końca 2021 zwiększyła się o 23 857 tys. zł tj. o 4,75% i jest to wzrost większy o 1,39 punktu procentowego od planowanego na koniec roku. Obawy dotyczące dalszego spadku sumy bilansowej po I kwartale 2022 roku nie zrealizowały się. Wydłużające się działania wojenne na Ukrainie oraz „pryzwyczajenie się” Klientów banku do sytuacji, ograniczenie natłoku wiadomości w masmediach ukierunkowanych tylko i wyłącznie na temat wojny przystopowały paniczne zachowania Klientów, które miały miejsce w I kwartale. Skutkiem tego było ograniczenie wypływu depozytów i w dalszej perspektywie przyrost depozytów. Ostatecznie depozyty sektora niefinansowego i budżetowego zwiększyły się o kwotę 17 300 tys. zł, a każdy z wymienionych sektorów zanotował wzrost. W ocenie Zarządu sytuacja depozytowa banku jest stabilna a ryzyko panicznego odpływu jest niskie, choć z uwagi na niepewność geopolityczną – nadal możliwe. Sytuacja na rynku kredytowym jest zła, co obrazuje trend spadkowy poziomu należności, średnio 9 mln zł kwartalnie. Dopiero IV kwartał pozwolił na poprawę obliża kredytowego, przy czym głównie były to kredyty sektora budżetowego, uruchomione po wygranych przez Bank przetargach - wzrost w skali roku o 14 479 tys. zł. Spadek obliża sektora niefinansowego był znaczny i wyniósł w skali roku 26 938 tys. zł. W konsekwencji roczny spadek obliża wyniósł 12 459 tys. zł. co stanowi 7,44% stanu obliża z początku 2022 roku.

Utrzymywanie się, od wielu lat, rosnącego trendu sumy bilansowej świadczy o ugruntowanej pozycji Banku na rynku lokalnym, który obdarzony jest przez Klientów zaufaniem.

Warto nadmienić, że gromadzone przez klientów w banku środki pieniężne są gwarantowane przez Bakowy Fundusz Gwarancyjny do kwoty 100 tys. EUR oraz stanowią podstawowe źródło finansowania kredytów.

Bank oferuje konkurencyjne oprocentowanie dla produktów depozytowych i kredytowych oraz kompetentną fachową i szybką obsługę klientów.

Główne pozycje aktywów

W strukturze aktywów Banku największy udział stanowią należności od sektora finansowego – 62,5%, kolejnymi pozycjami są należności od sektora niefinansowego – 17,3%, należności od sektora budżetowego – 12,2%, należności z tytułu dłużnych papierów wartościowych – 4,6%. kasa – 1,7%, aktywa trwałe – 0,5%, inne aktywa – 1,2%, Struktura aktywów na przestrzeni całego roku była na porównywalnym poziomie.

Kredyty

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w Banku są kredyty, których wartość (wg wartości bilansowej netto) na datę analizy wynosi 155 098 tys. zł i stanowi 29,47 % aktywów netto. Pozostałe pozycje aktywów nie generują istotnego ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe Banku jest również generowane przez zobowiązania pozabilansowe udzielone, którymi są głównie zobowiązania dotyczące finansowania (niewykorzystane kwoty kredytów w rachunku bieżącym i nieruchomości transze kredytowe). Ich wartość netto wynosi 2 763 tys. zł i w odniesieniu do aktywów Banku stanowi 0,52%.

Wyszczególnienie	31.12.2021		30.11.2022		31.12.2022		Dynamika	Dynamika	Zmiana struktury	Zmiana struktury
	stan w tys. zł	udział w %	stan w tys. zł	udział w %	stan w tys. zł	udział w %	r/r	m/m	r/r	m/m
aktywa ogółem (suma bilansowa netto)	502 207	100,00%	534 177	100,00%	526 302	100,00%	104,8%	98,5%		
dotyczące finansowania	6 029	100,00%	26 975	100,00%	2 763	100,00%	45,8%	10,2%	0,0%	0,0%
gwarancyjne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	x	x	0,0%	0,0%
zobowiązania pozabilansowe razem	6 029	100,00%	26 975	100,00%	2 763	100,00%	45,8%	10,2%		
zobowiązania pozabilansowe netto/aktywa	1,20%		5,05%		0,52%				-0,69%	-4,52%

W strukturze portfela kredytowego, z punktu widzenia rodzaju podmiotu, najwyższy udział mają kredyty (wg wartości kapitału) udzielone jednostkom budżetowym, których wartość na datę analizy wynosi 64 019 tys. zł. tj. 39,10% portfela kredytowego, osobom fizycznym – 45 556 tys. zł. tj. 27,82% portfela kredytowego oraz rolnikom – 35 412 tys. zł. tj. 21,63%. Najwięcej kredytów zagrożonych (4 340 tys. zł) jest w grupie rolnictwo, stanowią one 12,26% kredytów grupy.

Wyszczególnienie	2021-12-31		2022-11-30		2022-12-31		Dynamika	Dynamika	Zmiana struktury / wskaźnika	Zmiana struktury / wskaźnika
	stan w tys. zł	udział w % wskaźnik zagrożonych	stan w tys. zł	udział w % wskaźnik zagrożonych	stan w tys. zł	udział w % wskaźnik zagrożonych	r/r	m/m	r/r	m/m
osoby fizyczne	51 857	29,62%	45 825	31,29%	45 556	27,82%	87,8%	99,4%	-1,8%	-3,5%
w tym: zagrożone	2 552	4,92%	2 522	5,50%	2 521	5,53%	98,8%	100,0%	0,6%	0,0%
rolnicy	47 777	27,29%	36 680	25,04%	35 412	21,63%	74,1%	96,5%	-5,7%	-3,4%
w tym: zagrożone	3 202	6,70%	4 340	11,83%	4 340	12,26%	135,5%	100,0%	5,6%	0,4%
przedsiębiorcy indywidualni	12 576	7,18%	7 682	5,24%	7 718	4,71%	61,4%	100,5%	-2,5%	-0,5%
w tym: zagrożone	1 497	11,90%	787	10,24%	783	10,15%	52,3%	99,5%	-1,8%	-0,1%
spółki, spółdzielnie - MSP	10 550	6,03%	9 036	6,17%	8 910	5,44%	84,5%	98,6%	-0,6%	-0,7%
w tym: zagrożone	2 194	20,80%	2 194	24,28%	2 194	24,62%	100,0%	100,0%	3,8%	0,3%
spółki, spółdzielnie - duże	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
podmioty niekomercyjne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
jednostki budżetowe	49 575	28,32%	45 090	30,78%	64 019	39,10%	129,1%	142,0%	10,8%	8,3%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
inne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

W strukturze portfela kredytowego, z punktu widzenia rodzaju produktu, najwyższy udział mają kredyty obrotowe, których wartość na datę analizy wynosi 65 906 tys. zł co stanowi 40,25% portfela kredytowego, a następnie nieruchomości komercyjne, których wartość na datę analizy wynosi 32 545 tys. zł co stanowi 19,88% portfela kredytowego. Produktowo największą szkodowością cechują się pożyczki hipoteczne z udziałem 6,23% w kredytach, gdyż udział kredytów zagrożonych dla tego produktu wynosi 21,94% oraz kredyty w

rachunku bieżącym z udziałem 3,15% w kredytach - udział kredytów zagrożonych dla tego produktu stanowi 17,46%. Jakość kredytów w rachunku w porównaniu z poprzednim kwartałem poprawiła się - wskaźnik zagrożonych zmniejszył się o 6,92 p.p. W przypadku pożyczek hipotecznych wskaźnik zagrożonych zwiększył się o 1,07 p.p w porównaniu z poprzednim kwartałem. Struktura produktowa w stosunku do poprzedniego miesiąca jak również do poprzedniego roku jest porównywalna.

Wyszczególnienie	2021-12-31		2022-11-30		2022-12-31		Dynamika	Dynamika	Zmiana struktury / wskaźnika	Zmiana struktury / wskaźnika
	stan w tys. zł	udział w %	stan w tys. zł	udział w %	stan w tys. zł	udział w %	r/r	m/m	r/r	m/m
		wskaźnik zagrożonych		wskaźnik zagrożonych		wskaźnik zagrożonych				
obrotowe	53 999	30,85%	47 111	32,16%	65 906	40,25%	122,1%	139,9%	9,4%	8,1%
w tym: zagrożone	2 532	4,69%	2 225	4,72%	2 225	3,38%	87,9%	100,0%	-1,3%	-1,3%
w rachunku bieżącym	7 101	4,06%	5 000	3,41%	5 154	3,15%	72,6%	103,1%	-0,9%	-0,3%
w tym: zagrożone	1 490	20,98%	900	18,00%	900	17,46%	60,4%	100,0%	-3,5%	-0,5%
w ror	125	0,07%	48	0,03%	54	0,03%	43,2%	112,5%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
w karcie kredytowej	9	0,01%	10	0,01%	10	0,01%	111,1%	100,0%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
inwestycyjne	18 141	10,36%	14 864	10,15%	14 569	8,90%	80,3%	98,0%	-1,5%	-1,2%
w tym: zagrożone	674	3,72%	392	2,64%	392	2,69%	58,2%	100,0%	-1,0%	0,1%
gotówkowe	24 085	13,76%	18 957	12,94%	18 935	11,56%	78,6%	99,9%	-2,2%	-1,4%
w tym: zagrożone	162	0,67%	150	0,79%	149	0,79%	92,0%	99,3%	0,1%	0,0%
pożyczki hipoteczne	12 013	6,86%	9 739	6,65%	10 201	6,23%	84,9%	104,7%	-0,6%	-0,4%
w tym: zagrożone	2 384	19,85%	1 613	16,56%	2 238	21,94%	93,9%	138,7%	2,1%	5,4%
na nieruchomości mieszkaniowe	15 391	8,79%	16 124	11,01%	16 036	9,79%	104,2%	99,5%	1,0%	-1,2%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
na nieruchomości komercyjne	43 956	25,11%	33 668	22,99%	32 545	19,88%	74,0%	96,7%	-5,2%	-3,1%
w tym: zagrożone	2 198	5,00%	3 804	11,30%	3 800	11,68%	172,9%	99,9%	6,7%	0,4%
inne należności	5	0,00%	6	0,00%	6	0,00%	X	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	5	X	6	0,00%	6	0,00%	120,0%	100,0%	X	0,0%

Jakość portfela kredytowego sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego poprawiła się, udział kredytów zagrożonych (wg wartości bilansowej brutto) stanowi 7,08% kredytów ogółem (w III kwartale 8,17%) oraz 6,01 % kredytów ogółem (wg wartości kapitału).

Struktura jakościowa kredytów (wg wartości kapitału) przedstawia się następująco:

- normalne – 93,88%,
- pod obserwacją – 0,11%,
- poniżej standardu – 1,83%,
- wątpliwe – 1,06%,
- stracone – 3,12%.

Obligo kapitał

Wyszczególnienie	2021-12-31		2022-11-30		2022-12-31		Dynamika	Dynamika	Zmiana struktury / wskaźnika	Zmiana struktury / wskaźnika
	stan w tys. zł	udział w % pokrycie rezerwami	stan w tys. zł	udział w % pokrycie rezerwami	stan w tys. zł	udział w % pokrycie rezerwami	r/r	m/m	r/r	m/m
normalne	162 593	92,88%	136 444	93,15%	153 713	93,88%	94,5%	112,7%	1,0%	0,7%
rezerwy celowe	468	0,29%	380	0,28%	378	0,25%	80,8%	99,5%	0,0%	0,0%
pod obserwacją	3 022	1,73%	188	0,13%	185	0,11%	6,1%	98,4%	-1,6%	0,0%
rezerwy celowe	5	0,17%	3	1,60%	3	1,62%	60,0%	100,0%	1,5%	0,0%
poniżej standardu	230	0,13%	2 994	2,04%	2 991	1,83%	1300,4%	99,9%	1,7%	-0,2%
rezerwy celowe	45	19,57%	75	2,51%	74	2,47%	164,4%	98,7%	-17,1%	0,0%
wątpliwe	1 756	1,00%	1 735	1,18%	1 735	1,06%	98,8%	100,0%	0,1%	-0,1%
rezerwy celowe	198	11,28%	795	45,82%	795	45,82%	401,5%	100,0%	34,5%	0,0%
stracone	7 459	4,26%	5 114	3,49%	5 113	3,12%	68,5%	100,0%	-1,1%	-0,4%
rezerwy celowe	2 450	32,85%	4 307	84,22%	4 307	84,24%	175,8%	100,0%	51,4%	0,0%
zagrożone razem	9 445	5,40%	9 843	6,72%	9 839	6,01%	104,2%	100,0%	0,6%	-0,7%
rezerwy celowe	2 693	28,51%	5 177	52,60%	5 176	52,61%	192,2%	100,0%	24,1%	0,0%
wartość portfela kredytowego (bez pozabilansu)	175 059	100,00%	146 475	100,00%	163 736	100,00%	93,5%	111,8%		
poniżej standardu	230	2,44%	2 994	30,42%	2 991	30,40%				
wątpliwe	1 756	18,59%	1 735	17,63%	1 735	17,63%				
stracone	7 459	78,97%	5 114	51,96%	5 113	51,97%				
zagrożone razem	9 445	100,00%	9 843	100,00%	9 839	100,00%				

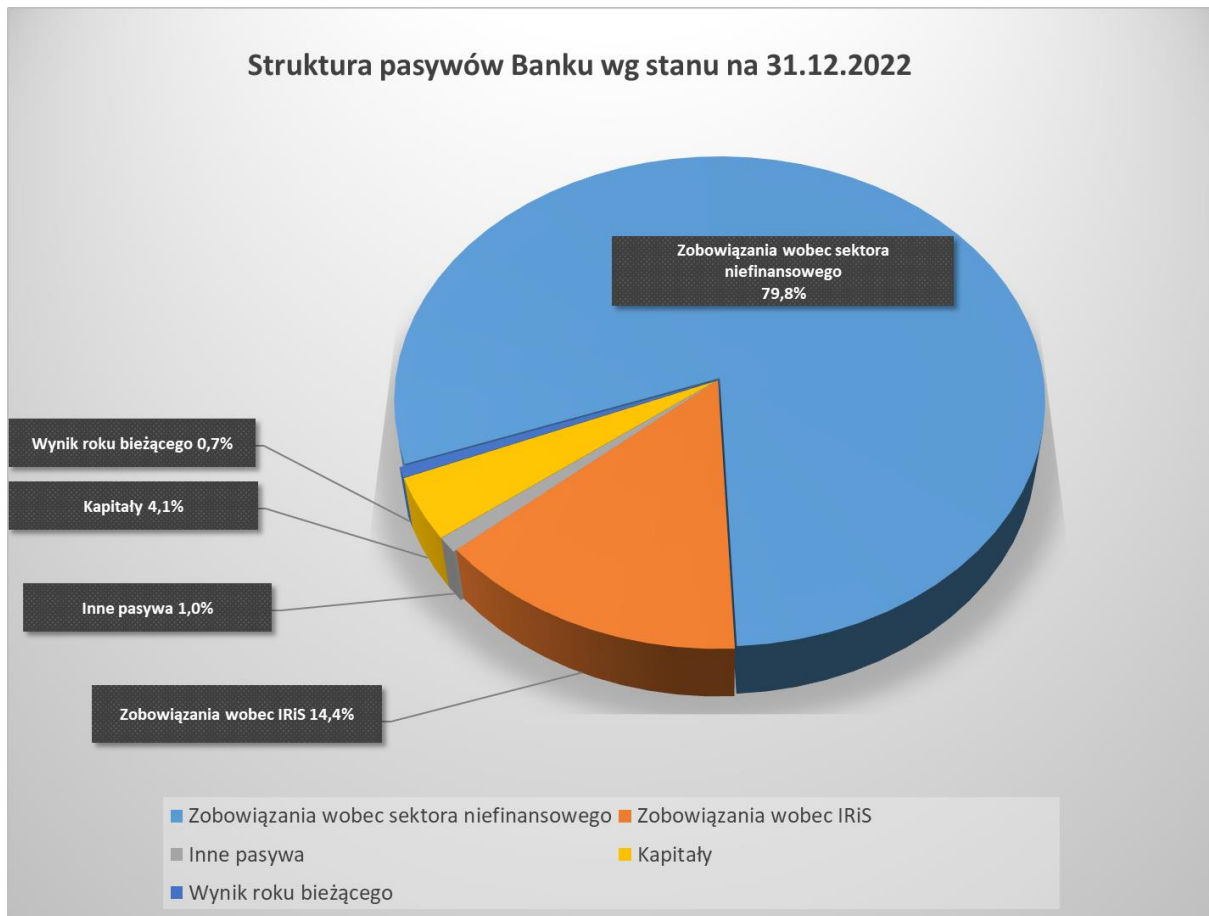
Bank posiada akcje Banku Zrzeszającego o łącznej wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2022 roku w wysokości 3 968,7 tys. zł. Udział w kapitale oraz w głosach na WZA nie przekracza 1%. Bank posiada udział w wysokości 1 tys. zł w Spółdzielczym Systemie Ochrony, a także obligacje pięcioletnie i siedmioletnie Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. z gwarancją Skarbu Państwa o łącznej wartości (z odsetkami i premią) 24 327 tys. zł.

Lp	AKTYWA	1	2	3	4	5
		Stan na 31.12.2021	Stan na 31.12.2022			
I	Kasa, środki w Banku Centralnym	10 239,7	8 883,5	86,76%	- 1 356,2	1,69%
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redysk.					
III	Należności od sektora finansowego	294 031,5	329 114,1	111,93%	35 082,6	62,53%
IV	Należności od sektora niefinansowego	117 979,7	91 041,0	77,17%	- 26 938,7	17,30%
V	Należności od sektora budżetowego	49 577,6	64 056,9	129,21%	14 479,3	12,17%
VI	Należności z tytułu zakupionych pap. wart. z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu					
VII	Dłużne papiery wartościowe	24 357,9	24 327,3	99,87%	- 30,6	4,62%
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych					
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych					
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych					
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	2 436,7	3 968,7	162,87%	1 532,0	0,75%
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe					
XIII	Wartości niematerialne i prawne	29,5	88,5	300,00%	59,0	0,02%
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	1 941,7	2 366,6	121,88%	424,9	0,45%
XV	Inne aktywa	784,6	1 441,0	183,66%	656,4	0,27%
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	1 066,0	1 014,4	95,16%	- 51,6	0,19%
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 030,3	977,0	94,83%	- 53,3	0,19%
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	35,7	37,4	104,76%	1,7	0,01%
	Suma aktywów	502 444,9	526 302,0	104,75%	23 857,1	100,00%

Główne pozycje pasywów

W strukturze pasywów Banku największy udział stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego – 79,8%, kolejnymi pozycjami są zobowiązania od sektora budżetowego – 14,5%, kapitały – 4,1%, W stosunku do poprzedniego kwartału jak i całego 2022 roku

struktura poszczególnych pozycji bilansu pozostała na porównywalnym poziomie.

Depozyty

Depozyty są podstawowym źródłem finansowania działalności Banku. Według stanu na 31.12.2022 roku wyniosły one 495 684,9 tys. zł i w stosunku do 2021 roku zwiększyły się o 17 299,8 tys. zł. Depozyty stanowiły jednocześnie 95% sumy bilansowej. Struktura depozytów na koniec 2022 roku prezentowała się następująco:

rodzaj	stan na 31.12.2022	struktura
depozyty bieżące	422 064,0	85,15%
depozyty terminowe	73 620,9	14,85%

PASywa	1	2	3	4	5
	WYKONANIE	PLAN	Realizacja		
	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2022	wykonanie planu [3/2]	zmiana kwotowo [3-2]
I. Zobowiązania wobec sektora fin	-	-	-		
a) depozyty bieżące					
b) depozyty terminowe					
c) kredyty					
d) pozostałe zobowiązania					
e) odsetki					
II. Zobowiązania wobec sektora niefin	413 188,1	410 000,0	420 039,7	102,45%	10 039,7
a) depozyty bieżące	350 162,7	340 000,0	346 947,9	102,04%	6 947,9
b) depozyty terminowe	63 013,6	70 000,0	72 767,9	103,95%	2 767,9
c) kredyty					
d) pozostałe zobowiązania					
e) odsetki	11,8		323,9		323,9
III. Zobowiązania wobec sektora budż	65 197,0	80 748,2	75 645,2	93,68%	- 5 103,0
a) depozyty bieżące	64 536,5	80 000,0	74 853,5	93,57%	- 5 146,5
b) depozyty terminowe	412,3	500,0	527,6	105,52%	27,6
c) kredyty					
d) pozostałe zobowiązania	248,1	248,1	262,5	105,80%	14,4
e) odsetki	0,1	0,1	1,6	1600,00%	1,5
IV. Pozostałe pasywa oprocentowane	-	-	-		
a) pożyczki podporządkowane					
b) obligacje własne					
c) bankowe papiery wartościowe					
d) odsetki					

Fundusze

Fundusze własne (kapitał uznany) Banku na 31.12.2022 roku osiągnęły wartość 21 651,0 tys. zł w tym fundusz zapasowy 20 046,7 tys. zł., fundusz udziałowy (po pomniejszeniu o wartość zadeklarowaną a niezapłaconą) 1 359,8 tys. zł., W porównaniu ze stanem na koniec 2021 roku fundusze własne zwiększyły się o 821,2 tys. zł. (dynamika 103,94%). Osiągnięty współczynnik wypłacalności wyniósł 17,67% i spełnia wszystkie wymagania nadzorcze i ostrożnościowe. W porównaniu do roku ubiegłego fundusze własne kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	1	2	3	4
	Stan na	Stan na		
	31.12.2021	31.12.2022	dynamika [2/1]	zmiana kwotowo [2-1]
FUNDUSZE WŁASNE (kapitał uznany)	20 829,8	21 651,0	103,94%	821,2
KAPITAŁ TIER I	20 754,8	21 551,0	103,84%	796,2
Kapitał podstawowy TIER I	20 754,8	21 551,0	103,84%	796,2
Kapitał zakładowy (fundusz udziałowy)	1 409,7	1 359,8	96,46%	-49,9
Kapitał zapasowy	19 141,5	20 046,7	104,73%	905,2
Kapitał rezerwowy				0,0
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	142,3	142,3	100,00%	0,0
Fundusz z aktualizacji wyceny (skumulowane inne całkowite dochody)	90,8	90,8	100,00%	0,0
(-) Wartości niematerialne i prawne	-29,5	-88,6	300,27%	-59,1
(-) Instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I				0,0
(-) Korekta funduszy własnych z tytułu AVA				0,0
(-;+) Inne pozycje lub korekty				0,0
Kapitał dodatkowy TIER I	0,0	0,0		0,0
Obligacje długoterminowe				0,0
(-;+) Inne pozycje lub korekty				0,0
KAPITAŁ TIER II	75,0	100,0	133,33%	25,0
Rezerwa na ryzyko ogólne	75,0	100,0	133,33%	25,0
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane				0,0
(-) Korekty instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych				0,0
(-;+) Inne pozycje lub korekty				0,0
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	0,0	0,0		0,0
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	8 348,4	7 277,9	87,18%	-1 070,5
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	1 871,2	2 523,5	134,86%	652,3
Całkowity wymóg kapitałowy	10 219,6	9 801,4	95,91%	-418,2
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	127 745,0	122 517,8	95,91%	-5 227,3
Łączny współczynnik kapitałowy	16,31%	17,67%	108,38%	0,0
Współczynnik kapitału TIER I	16,25%	17,59%	108,27%	0,0
Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	16,25%	17,59%	108,27%	0,0

Składka na Fundusz pomocowy

W związku z Uchwałą nr 454/2022 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie wydania zalecenia na podstawie art. 22n ust. 4 pkt 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających zwiększenia funduszu pomocowego - Bank dokonał w grudniu 2022 roku wpłaty w kwocie 2 988 622,44 zł. - o tyle pomniejszając wypracowany wynik w 2022 roku.

Wynik finansowy

Zysk brutto został wypracowany w kwocie 5 622,4 tys. zł., o 1 162 tys. zł więcej niż planowano. Wypracowany zysk stanowi 126,06% zysku planowanego i jest jednocześnie o 4035,5 tys. zł większy niż w 2021 roku.

Zysk netto został wypracowany w kwocie 3 647,7 tys. zł., tj. w wysokości 106,83% planowanego zysku netto. Wypracowany zysk jest o 2 695,4 tys. zł wyższy niż w 2021 roku.

Podatek dochodowy wyniósł 1 974,7 tys. zł. tj. 35% bilansowego zysku brutto.

Bankowość elektroniczna, płatności mobilne i karty debetowe

Od lipca 2019 bank rozpoczął udostępnianie swoim klientom usługi Google Pay i BLIK, Apple Pay i Garmin Pay. Z dostępu do płatności mobilnych poprzez BLIK korzysta 995 klientów.

ILOŚĆ BLIK WYDANYCH do 31.12.2022 ROKU		
Wyszczególnienie	BLIK	Struktura w %
Inowódz	121	12,16%
Tomaszów Mazowiecki	155	15,58%
Budziszewice	92	9,25%
Wolbórz	218	21,91%
Ujazd	81	8,14%
Będków	328	32,96%
Razem	995	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba kart debetowych wydanych przez bank wyniosła 4689 sztuk. Bank wydawał karty debetowe firmowane zarówno logo Visa jak i MasterCard. Wszystkie karty posiadały funkcjonalność pozwalającą na wypłaty gotówkowe z bankomatów, jak i na obsługę płatności bezgotówkowych, w tym internetowych.

ILOŚĆ KART PŁATNICZYCH WYDANYCH DO 31.12.2022 ROKU				
Wyszczególnienie	Karty płatnicze dla klientów indywidualnych	Karty płatnicze dla klientów instytucjonalnych	Razem	Struktura w %
Inowłódz	593	171	764	16,29%
Tomaszów Mazowiecki	629	81	710	15,14%
Budziszewice	403	102	505	10,77%
Wolbórz	869	209	1 078	22,99%
Ujazd	395	53	448	9,55%
Będków	924	260	1 184	25,26%
Razem	3 813	876	4 689	100,00%

Bank posiada sieć 15 własnych bankomatów, pozwalających na bezpro wizyjną wypłatę gotówki, a w ramach zrzeczeń banków spółdzielczych bezpłatne wypłaty w sieci liczącej blisko 4.000 bankomatów.

W roku sprawozdawczym Bank obsługiwał również dwa systemy bankowości elektronicznej: eCorpoNet oraz eBankNet, a ilość podmiotów (osoby fizyczne i firmy) korzystających z tej formy bankowości to 5554

Wskaźniki finansowe i niefinansowe

Bank w związku z przynależnością do Systemu Ochrony SGB jest zobowiązany przestrzegać podczas planowania i realizacji planu finansowego limity wynikające z postanowień zawartej Umowy Systemu Ochrony. Bank realizując plan finansowy na rok 2022 przestrzegał postanowień Umowy, a limity realizowane były następująco:

Wskaźnik	Wartość limitu	Wskaźnik Banku	Przestrzeżenie limitu
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	min 7%	17,59%	TAK
Współczynnik kapitału Tier I	min 8,5%	17,59%	TAK
Łączny współczynnik kapitałowy	min 10,5%	17,67%	TAK
Dźwignia finansowa	min 3%	10,41%	TAK
Wskaźnik należności zagrożonych	max 10%	7,17%	TAK
Wskaźnik orezerwowania	min 30%	60,13%	TAK
Annualizowany wynik finansowy brutto / należności z utratą wartości sektora nef. i IRiS wg wartości nominalnej pomniejszone o rezerwy i powiększone o odsetki	min 10%	119,35%	TAK
LCR	min 80%	371,17%	TAK
C/I	max 90%	56,23%	TAK
NSFR	min 100%	234,74%	TAK
Depozyty + fundusze własne / Kredyty + rzeczowy majątek trwały	min 105%	332,63%	TAK
Inwestycje finansowe / Fundusze własne	max 175%	113,02%	TAK
Zaangażowanie kapitałowe do Sumy bilansowej	min 0,5%	0,8%	TAK

Bank w 2022 roku nie realizował programu postępowania naprawczego, planu naprawy, planu ochrony kapitału czy wewnętrznego plan naprawy.

Wskaźniki banku na koniec 2022 roku kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	1	2	3 ZMIANA [2-1]
	WYKONANIE	Realizacja	
	31.12.2021	31.12.2022	
Stopa zwrotu z aktywów - ROA	0,19%	0,72%	0,53%
Stopa zwrotu z kapitału - ROE	4,59%	17,19%	12,60%
Łączny współczynnik kapitałowy	16,31%	17,67%	1,36%
Wskaźnik kredytów zagrożonych (kapitał)	5,40%	6,01%	0,61%
Wskaźnik pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych (rezerwy na kapitał / kapitał)	28,52%	52,61%	24,08%
Dochodowość aktywów (przychody ods./ śr. aktywa ods.)	1,77%	5,85%	4,08%
Kosztowość pasywów (koszty ods./ śr. pasywa ods.)	0,03%	0,91%	0,88%
Różnica oprocentowania (doch. akt. - koszt. pas.)	1,74%	4,94%	3,20%
Marża odsetkowa (wynik ods./ śr. aktywa ods.)	1,74%	4,97%	3,23%
Koszt ryzyka (różnica wartości rezerw/ kredyty ogółem)	0,17%	3,42%	3,25%

Pozostałe informacje

1. W okresie od 23.11.2020 r. do 15.01.2021 r. w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim przeprowadzona była przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego inspekcja problemowa w zakresie jakości aktywów i zarządzania ryzykiem kredytowym. Obecnie Bank jest na finiszu realizacji zaleceń wydanych po kontroli.
2. Na dzień 20.09.2021 r. w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim przeprowadzony był przez SSO-SGB audyt bezpieczeństwa teleinformatycznego obejmującego ocenę stopnia bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej Banku pod kątem występowania zagrożeń i podatności eksploatowanych systemów informatycznych, ocenę podatności zasobów teleinformatycznych Banku udostępnionych w sieci Internet, ocenę stanu zabezpieczeń infrastruktury teleinformatycznej wykorzystywanej w Banku, ocenę adekwatności i skuteczności przyjętych strategii, polityk i procedur wewnętrznych w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, ocenę organizacji procesu, podziału odpowiedzialności i zadań poszczególnych komórek i jednostek organizacyjnych oraz stopnia ich przestrzegania w zakresie technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego. Obecnie Bank jest w trakcie realizacji zaleceń wydanych po kontroli.
3. Na dzień 31.03.2022 r. w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim przeprowadzony był przez SSO-SGB audyt w zakresie ryzyk istotnych z wyłączeniem ryzyka kredytowego obejmujący Zarządzanie Bankiem, zarządzanie ryzykiem biznesowym, Adekwatność kapitałowa, Zarządzanie ryzykiem płynności, stopy procentowej i walutowym, Zarządzanie ryzykiem operacyjnym zidentyfikowanym w procesach wynikających z bieżącej działalności Banku oraz wybrane elementów procesu: zarządzania bezpieczeństwem fizycznym Banku, ochrony danych osobowych, zarządzania kadrami, zarządzania ciągłością działania, outsourcingu, kasowo-skarbcowego, zarządzania reklamacjami i skargami. W wyniku audytu wydano zalecenia, które bank zrealizował w II półroczu 2022 roku.
4. Ponadto bank informuje, że:
 - w 2022 roku nie korzystał z kredytów zaciągniętych u innych podmiotów,
 - nie korzystał z poręczeń udzielonych przez inne podmioty,
 - nie posiada gwarancji udzielonych innym podmiotom,

- nie korzystał z gwarancji udzielonych przez inne podmioty,
- nie udzielał kredytów innym podmiotom finansowym,
- nie poręczał weksli,
- w zakresie obejmującym zobowiązanie banku do realizacji zobowiązań z tytułu prowadzonych rachunków bankowych ryzyko niewypłacalności jest niskie, a bank utrzymuje wskaźniki płynności na bardzo dobrym poziomie,
- nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego, mające wpływ na sytuację banku,
- nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego, wszelkie odpady, w tym odpady elektroniczne, odbierane są przez podmioty profesjonalnie zajmujące się recyklingiem, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa obszarów IT.

Wpływ pandemii i wojny na sytuację finansową Banku.

W 2022 roku bank działał stabilnie w niestabilnych czasach które charakteryzowały: dalsza pandemia Covid-19, a także wojna na Ukrainie. Konflikt militarny jak również pandemia w ocenie całorocznej nie zmaterializowały ryzyka operacyjnego działania banku, nie mniej jednak w sposób pośredni, wpłynęły na sytuację finansową banku. Wzrost ryzyka operacyjnego Bank zanotował w miesiącu lutym i marcu, w których to Klienci, z uwagi na doniesienia medialne o wybuchu wojny w sąsiednim kraju, z obawy na ryzyko eskalacji konfliktu również na teren Polski, podejmowali gotówkę z kas banku w sposób nieprzewidziany. Działania te generowały koszty związane z zamawianiem gotówki. Zjawisko to nie zagroziło wypłacalności banku z uwagi na wysoki poziom aktywów płynnych i miało charakter krótkotrwały. Sytuacja makroekonomiczna jak również geopolityczna nie wpłynęła na wzrost ryzyka kredytowego. Wskaźniki Banku w tym zakresie były w pełni kontrolowane.

Wpływ rozliczenia odsetek wg ESP na wynik finansowy banku w 2022 roku w okresie ustawowych wakacji kredytowych.

Ustawa z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorców gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. z 2022 r. poz. 1488, dalej: Ustawa), wprowadziła możliwość wnioskowania przez klientów indywidualnych o zawieszenie spłaty do ośmiu rat kredytów mieszkaniowych w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do końca 2023 roku

(„wakacje kredytowe”). W związku z wejściem w życie przepisów Ustawy trwały dyskusje dotyczące ujęcia w księgach rachunkowych banków skutków wprowadzenia tych rozwiązań oraz wpływu „wakacji kredytowych” na ich wyniki finansowe. W Polskich Standardach Rachunkowości brak jest jednoznacznego uregulowania ujęcia w księgach rachunkowych banków skutków wprowadzenia tych rozwiązań oraz wpływu „wakacji kredytowych” na ich wyniki finansowe. W dniu 5 października 2022 roku Ministerstwo Finansów w przedstawiło interpretację krajowych przepisów, właściwych do zastosowania w celu ujęcia w księgach rachunkowych skutków wprowadzenia „wakacji kredytowych”. Zgodnie z tym stanowiskiem, w momencie zmiany umownych przepływów pieniężnych z tytułu wakacji kredytowych powinno dokonać się aktualizacji/przeliczenia efektywnej stopy procentowej, która stanowi podstawę wyceny aktywów finansowych według metody skorygowanej ceny nabycia, nazywanej również metodą zamortyzowanego kosztu. W okresach sprawozdawczych następujących po aktualizacji efektywnej stopy procentowej przychody odsetkowe powinny być naliczane w oparciu o zaktualizowaną stopę bez względu na trwanie wakacji kredytowych. Uwzględniając narzucony przez ustawodawcę krótki okres wdrożenia przepisów oraz brak dostosowania systemu EuroBankNet do przeliczenia ESP, oszacowano metodą porównawczą wartość niezaewidencjonowanych przychodów odsetkowych dla umów, w ramach których klienci dokonali zawieszenia płatności rat kredytowych według stanu na 31.12.2022 r. i dalej wyliczoną wartość odniesiono do progu istotności przyjętego przez bank w polityce rachunkowości według danych na dzień 31.12.2022.

Bank w okresie obowiązywania wakacji kredytowych nie naliczał przychodów odsetkowych a zatem nie stosował metody skorygowanej ceny nabycia polegającej na rozłożeniu tych przychodów w czasie. Bank stosuje skorygowaną cenę nabycia tylko i wyłącznie dla prowizji i rozlicza ją w czasie. Bank posiada w portfelu 134 umowy kredytowe dla których mogą być złożone wnioski o wakacje kredytowe. Wartość tych kredytów wynosi 15 782 tys. zł. Bank w portfelu kredytowym posiada 48 kredytów, w przypadku których został złożony wniosek o wakacje kredytowe. Wartość bilansowa brutto tych kredytów wynosi 8 773 tys. zł co stanowi 6% obliża kredytowego brutto. Jednocześnie wartość ta stanowi 57% obliża kredytów uprawnionych do złożenia wakacji kredytowych oraz sztukowo 36% liczby tych kredytów. W ocenie banku zainteresowanie wakacjami kredytowymi można ocenić jako średnie. Wpływ wakacji kredytowych na wynik finansowy banku, na podstawie przepływów umownych stanowi kwotę 230,71 tys. zł (niezaewidencjonowane odsetki z tytułu odroczonej rat). System EuroBankNet nie jest dostosowany do wyliczenia przychodu odsetkowego wg zamortyzowanego kosztu po zastosowaniu wakacji kredytowych, przy czym z uwagi na

wydłużenie okresy kredytowania (maksymalnie o 8 rat) przyjąć można że wartość oszacowanych do zaewidencjonowania odsetek obliczonych na podstawie zamortyzowanego kosztu będzie niższa niż wartość odsetek wynikająca z terminów umownych. Kwota 230, 71 tys. zł mieści się, na podstawie szacunków, w progu istotności określonej w „Zasadach rachunkowości w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”, tym bardziej naliczone odsetki metodą ESP mieścić się będą w progu istotności, w związku z powyższy bank nie dokonał korekty przychodów odsetkowych o niezapłacone raty odsetkowe dla których zastosowano wakacje kredytowe.

Informacje dotyczące głównych czynników ryzyka i opis zagrożeń

Zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia nr 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE) z dnia 26 czerwca 2013r. oraz Rozporządzeniami delegowanymi, postanowieniami zawartymi w uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego obowiązującymi w roku 2022, bank weryfikował i dostosowywał do zmian profilu ryzyka banku i otoczenia gospodarczego w którym działał, regulacje tworzące system zarządzania ryzykami.

Zarządzanie ryzykiem zostało zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami oraz komórkami i jednostkami organizacyjnymi.

Zespół ds. ryzyk i analiz identyfikował, limitował i monitorował ryzyka oraz gromadził dane, przetwarzał je, dokonywał pomiaru, jak również raportował Zarządowi i Radzie Nadzorczej banku informacje dotyczące podejmowanego przez bank ryzyka.

Przedkładane Radzie Nadzorczej syntetyczne informacje na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony był bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, dawały Radzie Nadzorczej podstawę do oceny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem w ramach sprawowanego przez nią nadzoru.

Zarządzanie ryzykiem opierało się na trzech uzupełniających się filarach:

Filar I – zagadnienia obejmujące zasady i wyniki wyliczeń dokonane na podstawie obowiązkowych metod wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, wynikające z Rozporządzenia nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów

ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zasady przestrzegania limitów koncentracji i limitu dużych zaangażowań, zgodnie z art. 395 Rozporządzenia CRR.

Filar II – wewnętrzny proces oceny ryzyk bankowych pod kątem adekwatności funduszy własnych, mający na celu ustalenie łącznie faktycznych nadzorczych i dodatkowych wymogów kapitałowych niezbędnych na pokrycie ryzyka zgodnego z profilem i skalą działalności banku i wielkością ryzyka. Proces przeglądu dokonywany był na podstawie obowiązujących przepisów, w tym w szczególności określonych w Rozporządzeniu nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. Parlamentu Europejskiego oraz obowiązujących uchwałach KNF dotyczących funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz według zasad zawartych w procedurze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Filar III (Dyscyplina Rynkowa) – bank ujawniał uczestnikom rynku aktualną i wiarygodną informację na temat profilu ryzyka oraz poziomu kapitału umożliwiającą ocenę działalności banku i uruchamiającą rynkowe mechanizmy dyscyplinujące, które uzupełniają i wspomagają działania nadzorcze.

Jako ryzyko istotne bank uznał te rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego oraz rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie CRD IV.

W roku 2022 na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny, do kategorii rodzajów ryzyka istotnego w działalności banku zostały zaliczone następujące ryzyka:

Ryzyko mierzalne:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko koncentracji zaangażowań,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko kapitałowe, w tym monitorowanie dźwigni finansowej,
- ryzyko modeli,
- ryzyko walutowe.
- ryzyko inwestycji

Ryzyko trudnomierzalne:

- ryzyko braku zgodności

Ryzyko kredytowe

Bank stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego. Wdrażane i weryfikowane procedury w tym zakresie mają na celu zwiększenie efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenie działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego. Z przeprowadzanego procesu monitorowania sporządzane są okresowe analizy i oceny prezentowane Zarządowi banku i Radzie Nadzorczej.

Bank w celu ograniczania ryzyka kredytowego przyjął zasady i założenia polityki kredytowej obejmujące wprowadzenie zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów, odpowiednie procedury wewnętrzne i mechanizmy zabezpieczania przed nadmiernym ryzykiem, ustalenie norm ostrożnościowych, limitów dotyczących między innymi koncentracji dużych zaangażowań, koncentracji wynikającej z rodzaju przyjętych zabezpieczeń, koncentracji zaangażowań indywidualnie istotnych. Bank dokonuje oceny ryzyka ekspozycji kredytowych i zgodnie z obowiązującymi przepisami tworzy odpowiednie rezerwy celowe z tytułu ryzyka kredytowego. W 2022 roku na wszystkie kredyty zagrożone zostały utworzone rezerwy celowe w wymaganej przepisami wysokości. Kredyty zagrożone dotyczyły przede wszystkim sektora niefinansowego oraz jeden kredyt sektora budżetowego. Utworzone rezerwy celowe na kredyty zagrożone w ujęciu brutto stanowią 60,13% tych kredytów. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako ryzyko poniesienia bezpośredniej lub pośredniej straty spowodowanej niewłaściwymi lub wadliwymi działaniami pracowników, procedur wewnętrznych, systemów oraz przyczyn zewnętrznych. Bank analizuje i wycenia straty według podziału na straty: bezpośrednie, pośrednie, potencjalne, powiązane, odwrócone, rozciągnięte w czasie, prawie straty. Na podstawie ilości zdarzeń i wartości strat sporządzane zostają mapy ryzyka operacyjnego. W 2022 roku koszty ryzyka operacyjnego (po uwzględnieniu strat odwróconych) ukształtowały się na poziomie 284 tys. zł. Suma strat potencjalnych stanowiła 11% wskaźnika BIA ustalonego na 31 grudnia 2022 r. Akceptowalny poziom apetytu na to ryzyko w 2022 roku ustalony został na poziomie nieprzekraczającym

12% funduszy własnych banku. Straty potencjalne ukształtowały się na poziomie odpowiadającym 1,31 % funduszy własnych. Poziom ryzyka operacyjnego można zatem uznać za niski a proces zarządzania ryzykiem za prawidłowy. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Elementem ryzyka operacyjnego, jest ryzyko outsourcingu unormowane Zasadami zarządzania ryzykiem outsourcingu w Powiatowym Banku Spółdzielczym| w Tomaszowie Mazowieckim”, które określają zasady powierzania czynności podmiotom zewnętrznym sklasyfikowane jako outsourcing (w tym sklasyfikowane jako outsourcing bankowy) oraz zasady zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem funkcji podmiotom zewnętrznym w ramach outsourcingu (ryzyko outsourcingu) z uwzględnieniem ogólnych ram dla outsourcingu chmury obliczeniowej. W ramach ryzyka outsourcingu bank zarządza tym ryzykiem poprzez monitorowanie ryzyka operacyjnego związane z powierzonymi funkcjami, monitorowanie ryzyka dotyczące podmiotu, któremu powierzył dane funkcje, monitorowanie ryzyko koncentracji wynikające z umów outsourcingowych.

Elementem ryzyka operacyjnego, jest ryzyko AML/CFT. Prawdopodobieństwo wystąpienia niezgodności Banku w obszarze AML/CFT, przy uwzględnieniu wszystkich kategorii ryzyka, zostało ocenione na poziomie umiarkowanym. Jednak biorąc pod uwagę wysoki poziom dotkliwości i konsekwencji dla Banku wynikających z braku zgodności z wymogami regulatora, poziom ryzyka inherentnego określono jako podwyższony. W celu obniżenia ryzyka inherentnego Bank stosuje mitygantę, których skuteczność została oceniona na poziomie wysokim. Biorąc powyższe pod uwagę bank określił poziom ryzyka rezydualnego na poziomie umiarkowanym.

Ryzyko stopy procentowej

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału. Ryzyko to dotyczy pozycji bilansowych zarówno o stałej jak i zmiennej stopie procentowej oraz niektórych pozycji pozabilansowych. Bank dokonuje analizy struktury bilansu pod względem kształtowania się oprocentowania poszczególnych aktywów, pasywów, rozpiętości odsetkowej. Ponadto przeprowadzane są testy warunków skrajnych dotyczące wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i zaktualizowaną wartość kapitału. Wyniki przeprowadzanych analiz i testów wykazują, że bank jest wysoce wrażliwy na ryzyko stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej utrzymuje się na wysokim poziomie. Wpływ na ten poziom mają stopy procentowe, niedopasowanie struktury

oprocentowanych składników bilansu tj. koncentracja aktywów uzależnionych od stawek bazowych i pasywów uzależnionych od stopy banku oraz niski poziom rozpiętości odsetkowej (średnie oprocentowanie aktywów – średnie oprocentowanie pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych) wynoszący na koniec 2022 roku 5,39%. Limity w zakresie ryzyka stopy procentowej nie były przekraczane jednak poziom dodatkowego wymogu kapitałowego jest wysoki i wykorzystanie limitu alokacji kapitału na ryzyko wynosi powyżej 90%. W celu zmniejszenia DWK rekomenduje się na koniec kwartału zakładanie lokat w SGB Banku z terminem przeszacowania co najmniej 3 miesięcznym. Wpływ spadku stóp procentowych o 200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną kapitału wykazał jego zmianę na poziomie 4 580 tys. zł. Kwota ta stanowi podstawę do wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego. Poziom ryzyka stopy procentowej jest wysoki. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko płynności

Płynność finansowa jest to stała zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań banku. Nawet przy prawidłowym funkcjonowaniu banku, dobrej sytuacji ekonomiczno- finansowej może wystąpić niedobór płynności, gdy skumulowane wpływy będą mniejsze niż przewidywane wpływy w określonym przedziale czasu.

Ryzyko płynności w banku wynika z niedopasowania kontraktowych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, tj. w głównej mierze z konieczności finansowania długoterminowych kredytów depozytami o krótszej wymagalności, dlatego podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu banku, która umożliwi realizację określonych celów dochodowych, przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się banku z zobowiązań oraz przestrzeganiu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych). Realizując zapisy CRR bank wyznacza i monitoruje wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR, pokazujący w jakim stopniu bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, wynikającą z braku równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności, która utrzymuje się przez okres 30 dni. Na koniec roku wskaźnik ukształtował się na poziomie 371,17% (limit minimalny 100%). Realizując dalsze wymogi rozporządzenia CRR, bank przeprowadzał kalkulację wskaźnika NSFR, który pokazuje w jakim stopniu bank zabezpiecza stabilne finansowanie w okresie długoterminowym zarówno w warunkach normalnych jak i skrajnych. Na 31 grudnia 2022r. wskaźnik wyniósł 234,75% (limit minimalny 100%). W ramach ryzyka płynności, bank przeprowadza testy warunków

skrajnych zgodnie z obowiązującymi procedurami. W 2022 roku nie miało miejsca zagrożenie utraty płynności banku. Ogółem poziom ryzyka płynności można uznać jako niski. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji zaangażowań jest rozumiane jako ryzyko niewykonania zobowiązań przez pojedyncze podmioty lub grupy podmiotów w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań zależne jest od wspólnych czynników. Bank monitoruje wykorzystanie limitów koncentracji wynikających z Rozporządzenia CRR oraz wykorzystanie limitów wewnętrznych i ostrożnościowych wynikających z regulacji wewnętrznych.

Monitoringowi podlegają w banku limity ryzyka koncentracji w zakresie ryzyk: wynikających z zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie, wynikających z zaangażowań wobec podmiotów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, wynikających z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia, wynikających z zaangażowania w jednorodny instrument finansowy, wynikających z zaangażowań wobec podmiotów których mowa w art. 79a ustawy prawo bankowe oraz art. 395 CRR. Na koniec 2022 roku nie wystąpiły przekroczenia limitów wynikające z Prawa bankowego oraz Rozporządzenia CRR. W celu skutecznego zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań bank przyjął dla nowo udzielanych kredytów limity niższe niż dopuszcza Dyrektywa CRR oraz Prawo bankowe. Nie wystąpiła konieczność tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka koncentracji zaangażowań. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe jest to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Może się ono pojawiać w obszarze wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia banku, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji. W celu oszacowanie wpływu niekorzystnych zmian w otoczeniu banku np. zmiany stóp procentowych, zmiany kursów walut, bezrobocie, inflacja na wynik finansowy, przeprowadzane są testy warunków skrajnych dla ryzyka biznesowego, oparte na założeniach spadku obligata kredytowego w dwóch wariantach 10% i 20% oraz drugi scenariusz zakładający spadek wyniku odsetkowego o 2% przy jednoczesnym wzroście o 2%

kosztów działania banku i kosztów tworzenia rezerw celowych. Wyniki przeprowadzonych testów wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wykazały, że zmaterializowanie się przyjętych do testów założeń przełożyłoby się na spadek wyniku finansowego. Wymóg kapitałowy na ryzyko biznesowe wyniósł 56 379 tys. zł. Ryzyko zostało przez Bank oszacowane jako średnie. Bank podejmuje działania, które wykluczą zmaterializowanie się założeń przyjętych do testów.

Ryzyko kapitałowe

Głównym celem procesu zarządzania kapitałem jest stabilne utrzymanie adekwatności kapitałowej banku w długim okresie poprzez zapewnienie właściwego procesu identyfikacji, pomiaru, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka kapitałowego.

Zgodnie z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w zakresie rachunku funduszy własnych banku, kapitał banku jest prezentowany w podziale na: kapitał Tier I, kapitał Tier II, fundusze własne ogółem będące sumą kapitału Tier I i Tier II, uznany kapitał będący sumą kapitału Tier I i Tier II, przy czym kapitał Tier II jest równy lub mniejszy niż 1/3 kapitału Tier I.

Na kapitał Tier I składają się: kapitał podstawowy Tier I oraz kapitał dodatkowy Tier I.

Kapitał podstawowy Tier I tworzy:

- a) fundusz udziałowy wykazywany w ramach korekt okresu przejściowego,
- b) kapitał rezerwowy będący sumą funduszu zasobowego i rezerwowego,
- c) fundusz na niezidentyfikowane ryzyko w działalności banku,
- d) fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych,
- e) wartości niematerialne i prawne.

W rachunku kapitałowym banku nie występuje kapitał dodatkowy Tier I. Kapitał Tier II banku obejmuje rezerwę na ryzyko ogólne w kwocie 100 tys. zł. Kapitał uznany (fundusze własne) banku na dzień 31.12.2022r. wynosił 21 651 tys. zł. i stanowił podstawę do wyliczenia współczynników kapitałowych. Kapitał podstawowy Tier I wynosił 21 551 tys. zł.

Współczynniki kapitałowe banku na dzień 31.12.2022r. ukształtowały się następująco:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (Cet 1) –17,59%,
- współczynnik kapitału Tier I – 17,59%,
- całkowity współczynnik kapitałowy – 17,67%.

Bank w ramach ryzyka kapitałowego monitoruje ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej. Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych. W banku w 2022 roku obowiązywał limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3,3%. Na koniec roku wskaźnik dźwigni w banku wyniósł 10,40%. We wszystkich kwartałach Bank posiadał fundusze na poziomie wyższym niż wymagane MREL.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy na poszczególne ryzyka w banku przedstawia się następująco:

Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I – razem 9 801 tys. zł. w tym:

- ryzyko kredytowe – 7 278 tys. zł.
- ryzyko operacyjne – 2 523 tys. zł.

Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru II – razem 4 637 tys. zł. w tym:

- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – 4 580 tys. zł.
- ryzyko biznesowe – 56 tys. zł.

Łącznia alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I i Filaru II wynosi 14 438 tys. zł. Współczynniki kapitałowe na dzień 31.12.2022r. spełniały wszystkie wymagania nadzorcze.

Ryzyko modeli

Bank, realizując zapisy Rekomendacji W Komisji Nadzoru Finansowego wprowadził Politykę zarządzania ryzykiem modeli oraz Zasady zarządzania ryzykiem modeli. Realizacja polityki zarządzania ryzykiem modeli przebiega prawidłowo. Z uwagi na potrzebę ograniczania ryzyka operacyjnego w banku prowadzony jest rejestr modeli, aktualizowany po stosownych przeglądach. W ramach przeglądów aktualizowane są Zasady zarządzania ryzykiem modeli.. Pracownicy banku zarządzający modelami uczestniczą w odpowiednich szkoleniach. Dotychczasowe analizy przeprowadzane przez Zespół ds. ryzyk i analiz nie wykazały wadliwego funkcjonowania modeli stosowanych w banku, a co najważniejsze, nie wygenerowały również strat finansowych czy niefinansowych. Jedynym modelem funkcjonującym w Banku jest szacowanie osadu, jest on nieistotny w związku z czym poziom ryzyka modeli jest niski. Bank nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego w ramach tego ryzyka.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe w działalności banku to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej na skutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego. Ryzyko to związane jest z niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej jak również z zawartymi transakcjami, tj. zmiana kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji a dniem, w którym otrzymywana jest płatność. Cele banku w ramach działalności walutowej obejmują obsługę klientów w zakresie posiadanych uprawnień walutowych oraz zapewnienie kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem banku zrzeczającego. Bank nie udziela kredytów w walutach obcych.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku całkowita pozycja walutowa wyniosła 36 tys. zł. i stanowiła 8,31% limitu ustalonego na 2% funduszy własnych, bank nie tworzył kapitału regulacyjnego na ryzyko walutowe. W ramach ryzyka walutowego przeprowadzane są testy warunków skrajnych polegające na zbadaniu wpływu zmiany kursów walutowych o 30% na wynik finansowy. Testy wykazały, że w przypadku zrealizowania się przyjętych założeń suma strat potencjalnych dla pozycji walutowych wyniosłaby 11 797 tys. zł. w związku z czym bank nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. W ocenie Zarządu skala działalności walutowej banku jest znikoma, a ryzyko walutowe niskie.

Ryzyko inwestycji

Ryzyko inwestycji to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej na skutek nie osiągnięcia oczekiwanych korzyści ekonomicznych z zakupionych instrumentów finansowych. Występuje gdy zrealizowana stopa dochodu z inwestycji różni się od stopy zwrotu oczekiwanej przez inwestora. Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, nie może przekroczyć 175 % funduszy własnych Banku. Bank w swoim portfelu posiada obligacje wyemitowane przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. w łącznej kwocie nominalnej 24 mln zł. i stanowią 4,6% aktywów ogółem. Obligacje objęte gwarancją Skarbu Państwa, są papierami niskiego ryzyka, gdyż waga ryzyka wynosi dla nich 0%. Nie zwiększają ryzyka kredytowego ani kapitałowego – nie wpływają na współczynnik wypłacalności. Kwalifikowane są jako papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych wskazują na

bezpieczny poziom ryzyka inwestycji. Ryzyko inwestycji w 2022 roku ocenione zostało jako niskie.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności dotyczy ograniczenia strat finansowych i niefinansowych spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych banku z regulacjami zewnętrznymi lub nie przestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz ograniczenia występowania ryzyka prawnego i operacyjnego, które stanowią podstawę występowania ryzyka braku zgodności.

W banku funkcjonuje Zespół ds. zgodności, który dokonuje oceny tego ryzyka. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wystąpiły w banku niewielkie finansowe skutki braku zgodności w kwocie 2556,74 zł. Zdarzenia wpisane do rejestru naruszeń compliance nie wpłynęły negatywnie na reputację banku oraz nie spowodowały wystąpienia sankcji prawnych lub regulaminowych.

W celu podniesienia kwalifikacji i ograniczania błędów wynikających z bieżącej pracy, pracownicy poszczególnych obszarów działania banku kierowani byli na szkolenia.

W celu ograniczenia ryzyka braku zgodności, bank współpracuje z biurem prawnym, które na bieżąco interpretuje kierowane zapytania prawne.

Ryzyko braku zgodności w 2022 roku ocenione zostało jako niskie. Raporty z oceny przedstawiane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej zgodnie z SIZ.

Przewidywany rozwój Banku

W ocenie Zarządu sytuacja ekonomiczno-finansowa Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim jest stabilna, o czym świadczą podstawowe wskaźniki ekonomiczne, takie jak: suma bilansowa, poziom kapitału i współczynniki kapitałowe. Zarówno suma bilansowa jak i zobowiązania z tytułu zgromadzonych środków wykazują tendencję wzrostową. Zarządzanie finansowe w dobie kryzysu gospodarczego i konfliktu militarnego będzie wyzwaniem nie tylko naszego banku ale całego sektora finansowego. Spadek prognozowanego obliża, ryzyko pogorszenia sytuacji ekonomicznej kredytobiorców wskazują Zarządowi banku potrzebę podejmowania działań zmierzających do optymalizacji funkcjonowania modelu biznesowego banku, a także zabezpieczenia się przed ryzykiem. Perspektywa potrzeby ograniczenia negatywnych skutków materializacji ryzyka kredytowego

jest jedną z głównych przesłanek przy planowaniu finansowym na rok 2023. Na realizację zamierzonych celów banku będą miały wpływ czynniki zewnętrzne takie jak:

- dalsze kształtowanie stóp procentowych ustalanych przez Radę Polityki Pieniężnej, co bezpośrednio przekłada się na poziom dochodów i kosztów odsetkowych w banku,
- niezidentyfikowanymi trendami, jakie mogą zaistnieć w gospodarce rynkowej w następstwie możliwych wahań rynkowych stóp procentowych i kursów walut,
- możliwością destabilizacji sceny politycznej, a w ślad za tym reakcji na uspokojenie rynków finansowych,
- obciążenia na rzecz instytucji zewnętrznych,
- nakładane na banki nowe obowiązki wynikające z wprowadzanych przepisów, które wymagają ze strony banku dodatkowych nakładów finansowych na informatykę oraz szkolenia pracowników
- utrzymująca się niepewność dotycząca perspektyw globalnej koniunktury związaną między innymi z konfliktem militarnym, kryzysem energetycznym oraz wciąż ryzykiem powrotu pandemii.

W dobie kryzysu gospodarczego, militarnego, energetycznego i nadal epidemiologicznego nadrzędnym zadaniem banku jest i będzie bezpieczeństwo pracowników banku, jego klientów i utrzymywanie zaufania na wysokim poziomie, na które wpływ będzie miało stabilne funkcjonowanie w niestabilnych czasach.

Bezpośrednim wyznacznikiem działalności banku w 2023 roku będzie opracowany i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą plan finansowy Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim na rok 2023.

Przyjmując założenia do planu na 2023 rok bank wziął pod uwagę prognozy dotyczące m.in: koniunktury gospodarczej, stopy bezrobocia, inflacji, stopy referencyjnej, stóp WIBID, WIBOR oraz WIRON. Planuje się:

- wzrost funduszy własnych z tytułu nadwyżki bilansowej,
- zwiększenie efektywności działania banku,
- zorientowanie na udzielanie kredytów krótkoterminowych i średnioterminowych, szczególnie dla podmiotów dotychczasowo nie korzystających z usług banku,
- zorientowanie na udzielanie kredytów o okresowo stałym oprocentowaniu,
- rozwój bankowości elektronicznej, w tym elektronicznych kanałów sprzedaży usług bankowych,

- suma bilansowa wzrośnie w granicach 2,9 % w porównaniu do 2022 roku, przy czym na wpływ wykształtowania się sumy bilansowej może mieć wpływ kryzys energetyczny, wysoka inflacja, a nawet ryzyko pandemii..
- saldo pozyskanych środków wzrośnie o około 2,59 % w stosunku do 2022 roku,
- saldo kredytów o sytuacji normalnej sektora niefinansowego zwiększy się o około 1,89 % w stosunku do 2022 roku
- średnie stopy procentowe udzielonych kredytów dla sektora niefinansowego będą na poziomie około 9,0 %,
- średnie stopy procentowe udzielonych kredytów dla sektora samorządowego będą na poziomie 5,1 %,
- średnie oprocentowanie lokat terminowych złożonych w banku zrzeszającym wynosić będzie 5,3 %,
- łączne średnie oprocentowanie aktywów odsetkowych wynosić będzie około 5,8%,
- łączne średnie oprocentowanie pasywów odsetkowych wynosić będzie 1,4%,
- wysokość pobieranych opłat i prowizji z tytułu udzielanych kredytów pozostanie na dotychczasowym poziomie,
- prowizja z tytułu prowadzenia rachunków bankowych pozostanie na porównywalnym do 2022 roku poziomie,
- nie zakłada się zdecydowanej zmiany struktury zarówno aktywów jak i pasywów w porównaniu do 2022 roku,
- podstawowym źródłem finansowania działalności Banku w 2022 roku będą zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które kształtować się będą średnio na poziomie 79 % pasywów ogółem,
- zakłada się, że średnie zatrudnienie w Banku będzie na poziomie 92 osób,
- zakłada się, że struktura klientów Banku nie ulegnie zasadniczym zmianom i będzie porównywalna do roku poprzedniego.
- W przypadku osiągnięcia wyników wyższych niż prognozowano, Bank będzie ukierunkowany do poprawę wskaźnika pokrycia kredytów o obniżonej jakości rezerwami celowymi.

W przypadku osiągnięcia wyników wyższych niż prognozowano, Bank będzie ukierunkowany do poprawę wskaźnika pokrycia kredytów o obniżonej jakości rezerwami celowymi.

W 2023 roku planuje się wdrażanie nowych produktów i usług bankowych, a w szczególności:

- współpraca z bankiem zrzeszającym w zakresie wprowadzania produktów oferowanych w ramach wspólnych kampanii promocyjnych,
- kontynuowanie współpracy z firmą SGB Leasing, w celu finansowania potrzeb klientów w formie leasingu,
- wdrożenie produktów kredytowych dla nowych klientów, nastawionych na ekologię,
- rozwój elektronicznych kanałów dystrybucji, w tym aplikacji mobilnej.

W 2023 roku bank będzie kontynuował modernizację i wymianę sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Z zadań remontowych i inwestycyjnych planuje się przeprowadzić drobne remonty w Czarnocinie, Żelechlinku, Wolborzu i Tomaszowie. Na nakłady na informatykę tj. zakup oprogramowania, serwisy (np. serwisy bankomatów, serwisy programowe, opłaty za CPD, zakup programów, komputerów, drukarek itp.) przeznacza się kwotę w wysokości 1 300,00 tys. zł.

Rada Nadzorcza i Zarząd banku będą realizować założoną politykę zgodnie z opracowaną Strategią zarządzania Bankiem.

Plany na 2023 rok, podobnie jak wszystkie tego typu założenia obarczone są pewnymi błędami i możliwe są przeszacowania lub niedoszacowania z uwagi na to, że czynniki mające wpływ na działalność Banku, np. konkurencja na obsługiwanym rynku, sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorców i związana z tym klasyfikacja i poziom rezerw celowych czy poziom stóp procentowych ulegają zmianom i często znacznie odbiegają od zakładanych w planach czy różnego rodzaju analizach.

W banku jest i nadal będzie prowadzony proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. W tym celu funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem jest systematycznie dostosowywany do dynamiki rozwoju działalności banku i nieustannie doskonalony poprzez zmiany w obowiązującym regulaminie organizacyjnym, a tym samym w sposobie organizacji zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający rozdzielnie funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej.

Zarząd nie planuje wypłaty dywidend z zysku 2022 roku. Zarząd banku zawnioskuje do Zebrania Przedstawicieli, aby około 95% wypracowanego zysku netto za 2022 rok przeznaczyć na fundusz zasobowy.

Informacje dodatkowe

W związku z art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997r., niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

1.1) informacje o jego działalności w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy:

1) nazwę, charakter i lokalizację geograficzną działalności: **Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim jest spółdzielnią wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez XX Wydział KRS przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi pod numerem KRS 0000186741, posiada numery Regon 000503103 i NIP 7730007538.**

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim prowadzi działalność tylko i wyłącznie w Polsce, na terenie województwa łódzkiego i mazowieckiego w ramach następujących powiatów: tomaszowskiego, piotrkowskiego i opoczyńskiego, przysuskiego i grójeckiego, a także m. st. Warszawy.

- 2) obrót w danym roku wykazywany w sprawozdaniu finansowym – **32 409 462,57 zł**
- 3) liczbę pracowników w przeliczeniu na pełne etaty – **89,75 etatów**
- 4) zysk lub stratę przed opodatkowaniem – **zysk 5 622 428,21 zł**
- 5) podatek dochodowy – **1 974 729 zł**
- 6) otrzymane finansowe wsparcie pochodzące ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436 oraz z 2021 r. poz. 1598). – **nie dotyczy**

1.2) informację o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej – **0,72%**

1.3) informację o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów o których mowa w art. 141f ust. 1, albo o braku takiej umowy – **nie dotyczy**

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim w 2022 roku zostało sporządzone w oparciu o pełną sprawozdawczość

finansową Banku oraz zgodnie z wymogiem Ustawy z dnia 29 września 1994r.
o rachunkowości.

Sporządził: Krzysztof Jabłoński

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim:

.....
Prezes Zarządu – Mieczysław Grad

.....
*Zastępca Prezesa Zarządu
Krzysztof Jabłoński*

.....
*Zastępca Prezesa Zarządu
Andrzej Janus*

Tomaszów Mazowiecki, 13 kwietnia 2023r.